VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 70 — Vol. XLVIII vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, kesäk. 16 p. 1964 | Tuesday, June 16, 1964

Lippukysymys parlamentissa eilen

Ottawa. — Ennenkuin Canadan lippukysymyksestä oli keskusteltu kaksi tuntia liittoparlamentin alahuoneessa eilen alahuoneen puhemies antoi päätöksensä, että hallituksen esittämä päätöslauselmaehdotus on jaettava kahteen osaan — äänestettävä ensin siitä josko hyväksyttäisiin hallituksen ehdotus vaahteranlehtilipuksi ja toimitettava toinen äänestys siitä josko hyväksyttäisiin Britannian vallanalaisuutta muistuttava Union Jack-lippu, jota käytettäisiin silloin kun on tapahtumassa brittiläisten vierailuja tai muita sananlaisia tapauksia.

Puhemies Alan Macnaughtonin päätöstä ei vastustettu alahuoneen jäsenien taholta.

Yleisesti ollaan sitä mieltä, että canadalaiset ovat ehdottomasti sen kannalla, jotta Canadalla olisi oltava sille ominainen lippu ja että vahteranlehtimalli on kansan suurta enemmistöä tyydyttävä. Tässä mielessä ehkä puhemies päätti, ettei vähentää hallituksen lippuehdotuksen hylkäämisen mahdollisuutta sillä että päätöslauselmaehdotukseen liitettäisiin myös Union Jackin hyväksyminen tai hylkääminen.

Social credit rallyn 13 jäsentä oli jo ilmaissut, että sillä taholla ollaan valmiita hyväksymään vaahteranlehtimalli huolimatta siitä tulisiko lipussa olemaan yksi vaahteranlehti tai kolme, mutta vastustettiin sitä, että tämän ryhmän olisi äänestettävä päätöslauselmasta, missä olisi kysymyksessä myös Union Jackin hyväksyminen.

Myös jotkut quebecilaiset konservatiivit olivat samaa mieltä ja olivat valmiita vastustamaan puolueensa johtoa tässä kysymyksessä.

Täkäläisten tarkkailijain mielestä näyttää nyt varmalta, että vaikka liberaalinen hallitus oli valmis asettamaan hallituksensa olonsa vaaranalaiseksi tämän lippukysymyksen perusteella, niin mikään hallituksen kaatumisvaaraa ei ole olemassa niillä tiimoilla.

"Mikäli me olemme kysymyksessä, niin se on hyvä toimenpide', sanoi Quebecin konservatiivien johtaja Leon Balcer puhuessaan sanomalehtimiehille alahuoneen ulkopuolella. Hän sanoi puhemiehen päätöksestä, että se oli järjellinen ja rohkea teko.

Real Caouette sanoi, että hänen johtamansa 13 miehen ryhmä kannattaa ajatusta "100-prosenttisesti".

Opposition johtaja John Diefenbaker kieltäytyi kommentoimasta kun sanomalehtimiehet kysyivät hänen mielipidettään.

Puhemiehen päätöksen tuloksena alahuone äänestää ensin Canadalle ominaisesta lipusta, missä hallituksen ehdotuksen mukaan tulisi olla kolme punaista vaahteranlehteä valkoisella taustalla ja leveä sininen viiru lipun kummassakin päässä.

Tämän jälkeen voidaan kysyä liittoparlamentin alahuoneen jäseniltä josko he ovat valmiita hyväksymään että Union Jack-lippua käytettäisiin edelleenkin merkkinä uskollisuudesta Britannian kruunulle ja jäsenyydestä Britannian kansojenyhteisössä.

Konservatiivit olivat aikaisemmin väittäneet, että näistä kysymyksistä olisi äänestettävä yhteisesti mutta he kuitenkin vaikenivat kun puhemies kysyi josko alahuoneessa oli ketään, joka halusi vastustaa hänen päätöstään.

Keskustelu lippukysymyksestä parlamentin alahuoneessa herätti niin suurta huomiota, että alahuoneen vieraslehterit olivat täynnä ihmisiä. Lisäksi oli asiasta kiinnostuneita henkilöitä käytävillä ja muualla, missä vaan heillä oli mahdollisuus seurata keskustelua.

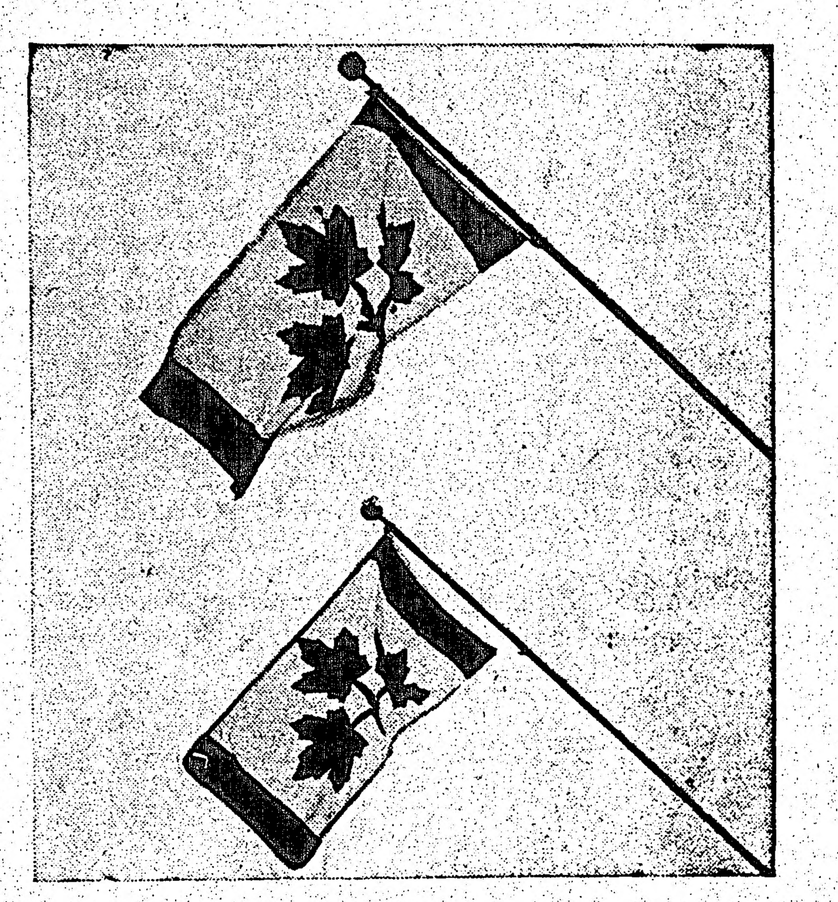

Liittohallituksen ehdottama vaahteranlehti-lippuluonnos liehui "malliksi" parlamenttitalon lippusaloissa viime perjantaina. Varsinainen lippukeskustelu käytäneen alahuoneen istunnossa tällä viikolla. Gallup-äänestyksen tulosten perusteella kannattaa 63 prosenttia canadalaisista omaa vaahteralippuluonnosta. — TNS kuva.

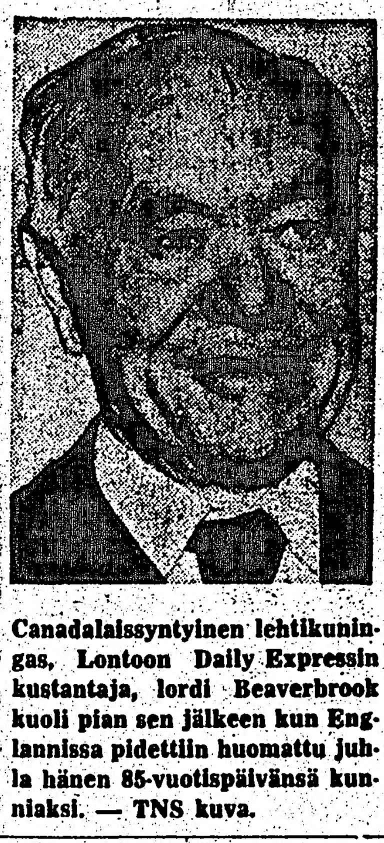

Canadalaissyntyinen lehtikuningas, Lontoon Daily Expressin kustantaja, lordi Beaverbrook kuoli pian sen jälkeen kun Englannissa pidettiin huomattu juhla hänen 85-vuotispäivänsä kunniaksi. — TNS kuva.

Uusi sopimus takaa Itä-Saksan rajat

Hrushtshev: Euroopan turvallisuus vaatii kummankin Saksan valtion rauhansopimuksen

Moskova. — Pääministeri Nikita Hrushtshev otti perjantaina jälleen esille välttämättömyyden solmia rauhansopimus molempien Saksojen kanssa. Puhuessaan suuressa saksalais-neuvostoliittolaisessa ystävyyskokouksessa Moskovassa Kremlin kokouspalatsissa hän sanoi Euroopan turvallisuuden ja maailman rauhan vaativan sopimuksen aikaansaamista.

Sopimuksen tulisi antaa lainopillinen muotoilu nykyisille saksalaisille rajoille, mukaan lukien molempien Saksojen välisen yhteisen rajan ja normalisoida Saksojen väliset suhteet, huomautti pääministeri torjuen jyrkästi ja vaarallisina suunnitelmina jokaisen ajatuksen rajojen "tarkistamisesta", jota Länsi-Saksan revanshistipiirit ovat esittäneet. Pääministeri korosti tässä yhteydessä myös sitä, että meidän aikanamme kiistakysymysten ratkaisuissa on vain yksi keino: rauhanomaiset neuvottelut.

Pääministeri Hrushtshevia kuunteli 6,000 salissa ollutta ja kymmenet miljoonat televisiokatsojat ja radiokuuntelijat. Itä-Saksan korkeinta johtoa oli runsaasti paikalla alkaen Walter Ulbrichtin johtamasta valtuuskunnasta aina perjantaiksi Moskovaan neuvostoliittolais-saksalaisen sopimuksen allekirjoittamistilaisuuteen saapuneisiin varapääministereihin ja kansankamarin johtoon.

Pääministeri sanoi neuvostoihmisten uskoneen kaikkein pimeimpinä Hitlerin vuosinakin, että on olemassa myös toinen Saksa, työkansan Saksa. Hän ylisti Itä-Saksan saavutuksia, jonka talous saavuttaa tänä vuonna Hitlerin Saksan v:n 1936 tason, vaikka Itä-Saksan maa-alue on vain kolmannes silloisesta Saksasta.

Pääministeri Hrushtshev puuttui myös kysymykseen Länsi-Saksan ydinaseista. Jos länsivallat eivät pysty, niin kuin sanovat, pitämään aisoissa länsisaksalaisia militaristeja nyt kun se haluaa ydinaseita, niin kuinka ne voisivat tehdä sen sen jälkeen kun Länsi-Saksa olisi saanut ydinaseita NATOn puitteissa kysyi pääministeri.

Militaristit eivät ole vielä koskaan tulleet kuuliaisemmiksi sen jälkeen kun ne ovat keränneet lisää voimia, huomautti pääministeri korostaen tässä yhteydessä, että Neuvostoliitto ei esiinny Länsi-Saksaa vastaan valtiona, vaan sen hallituksen revanshipolitiikan vuoksi.

Saksan kysymyksen ratkaisemattomuuden vuoksi länsivalloilla ja Varsovan sopimusmailla on keskittynyt Euroopan keskustaan suuri määrä asevoimia ja aseita.

Saksan kysymystä ei voida ratkaista asein johtamatta maailmaa ydinasekatastrofiin. Saksan rauhansopimus ei merkitsisi perääntymistä sen paremmin idälle kuin lännellekään, se ei vaatisi alueluovutuksia, ei luopumista oikeuksista, ainoastaan luopumista perusteettomista kuvitelmista, sanoi pääministeri ja lisäsi, että Saksan kysymyksen ratkaisemattomuus voi johtaa odottamattomaan katastrofiin.

Pääministeri puuttui puheessaan myös Kiinan kommunistisen puolueen johdon hajotuspolitiikkaan ja sen pyrkimykseen työntää maailmaa sotaan "vallankumouksen puolesta". Hrushtshev korosti tässä yhteydessä ettei kenenkään vallankumouksellisuutta mitata sillä, miten hän kielensä suussa pystyy kääntymään. Sosialististen maiden velvollisuus on näyttää uuden yhteiskuntajärjestelmän paremmuus nostamalla kansan elintasoa ja kohottamalla maansa taloutta. Ihmisiä ei voida pakottaa atominuijalla kommunismiin, vaan heidän on omin silmin vakuututtava sen paremmuudesta. Kompromissi on mahdoton kiinalaisjohdon pyrkiessä pakottamaan virheelliset katsomukset toisille puolueille. Kommunistien on käytävä ideologista taistelua sitä vastaan ja puolustettava maailman kommunistisen liikkeen yhteistä linjaa.

Kysymykset, jotka ovat väittelyn keskipisteenä — rauha ja rauhanomainen rinnakkainelo uuden yhteiskunnan rakentamisen muodot ja metodit ym. — ovat liian suuria ja vakavia, jotta niissä voitaisiin tehdä periaatteeton myönnytys tai kompromissi, sanoi pääministeri. Hän huomautti, että vastoin Neuvostoliiton ponnisteluja on aatteelliset erimielisyydet viety myös Neuvostoliiton ja Kiinan välisiin valtiosuhteisiin.

Mutta, lisäsi pääministeri välittömästi, Neuvostoliitto on sitä mieltä, että kiinalais-neuvostoliittolaisten suhteiden — myös valtiollisella linjalla — ovet eivät ole vielä

(Jatk. 4. siv.)

$1.25 MINIMIPALKKALAKI "PUHUTTIIN ULOS"

Ottawa. — Uusdemokraatti Stanley Knowles yritti viime viikonlopulla uudelleen saada ehdotuksensa $1.25 minimipalkkalaiksi hyväksytyksi liittoparlamentin alahuoneessa.

Alahuoneen jäsenet kuitenkin pitivät siinä määrin jarrutuspuheita, että sinä tunnin aikana kuin sallitaan parlamentin alahuoneen yksityisten jäsenien esittämien ehdotuksien käsittelylle, ei päästy asiassa minkäänlaiseen tulokseen.

Mr. Knowles on esittänyt saman ehdotuksensa useampana vuonna — ja aivan samoin tuloksin.

Winnipeg North Centre-vaalipiiristä parlamentin alahuoneeseen valittu mr. Knowles sanoi sanomalehtimiehille, että hän oli jo ennakolta sitä mieltä, että näin tulisi tapahtumaan, sillä parlamentin enemmistö ei hyväksyisi tällaista edistyksellistä lainlaadintaa.

Vaikka hän ennustikin näin tapahtuvan, niin hän oli kuitenkin sitä mieltä, että olisi pitänyt lainata ehdotukselle sen verran mielenkiintoa, että se olisi esitetty toisessa lukemisessa ja jätetty alahuoneen valiokunnan pohdittavaksi, minkä jälkeen se olisi voitu esittää alahuoneelle kolmannessa ja lopullisessa lukemisessa.

Tämä olisi oikeudenmukaista erikoisestikin siitä syystä että liberaalit lupasivat jo niinkin aikaisin kuin v. 1919 parannuksia työsuhdelakiin.

"Ihmettelen, että mistä on saanut alkunsa se myytti, että liberaalipuolue on edistyksellinen", tuumi mr. Knowles.

Mr. Knowlesin ehdotus laiksi olisi koskenut vain valtion toimenhaltijoita tai valtion palveluksessa muuten olevia henkilöitä — noin 10 prosenttia maan työvoimamäärästä. Kuitenkin hän oli sitä mieltä, että jos se olisi hyväksytty liittohallituksen taholta, niin siten olisi annettu "sysäys' maakunnille jotta nekin hyväksyisivät samanmukaisen säädöksen, joka olisi siten pätevä toisiin työläisiin nähden.

Hän huomioi samalla, että Canadian Labour Congressin ehdotuksiin sisältyy vaatimus minimipalkkalaista, jonka mukaan maksettaisiin työläisille vähintään $1.50 tunnilta. Hän vihjasi, että kun hän esittää ehdotuksensa laiksi seuraavan kerran, niin siinä tullaan ehdottamaan tätä lukua.

HRUSHTSHEV VIERAILEE SKANDINAVIASSA

Moskova. — Iloisesti hymyilevä pääministeri Nikita Hrushtshev lähti täältä junalla Kalingradiin sunnuntaina, mistä hän matkustaa Kööpenhaminaan aloittaakseen 19 päivää kestävän Skandinavian maiden vierailun tänään.

Suunnitelman mukaan neuvostoliittolaisen johtajan ja hänen seurueensa, johon kuuluu hänen vaimonsa ja kolme tytärtään, oli määrä astua entisessä Itä-Preusin Konigsbergin satamassa — nykyisessä Kaliningradissa — neuvostoliittolaiseen matkustajalaiva Bashkirijaan.

Tanskalaiset korvetit Flora ja Triton saattavat neuvostoliittolaisen matkustajalaivan Kööpenhaminan satamaan.

Hrushtshevin vävy hallituksen äänenkannattaja Isvestijan toimittaja Alexei Adzhubei ja Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko ovat myös pääministerin seurueessa.

Tämä on pääministerin neljäs matka ulkomaille tänä vuonna. Hän palasi Egyptistä joitakin viikkoja sitten ja vieraili aikaisemmin tänä vuonna Puolassa ja Unkarissa.

Matkallaan hänen odotetaan keskustelevan skandinavialaisten johtajien kanssa sellaisista kysymyksistä kuin kaupankäynti sosialististen maiden kanssa, Saksan ongelma, aseistariisuminen ja Pohjois-Euroopan muodostaminen ydinaseista vapaaksi alueeksi.

Hrushtshev aloittaa vierailunsa Ruotsissa kesäkuun 22 päivänä, mistä hän matkustaa Norjaan kesäkuun 29 päivänä ja jälleen kotiinsa heinäkuun 4 päivänä.

Turkin pääministeri ja USAn presidentti tapaavat kesäk. 22

Washington. — Valkoisesta Talosta ilmoitettiin viikonvaihteessa että Turkin pääministeri Ismet Inonu aloitta kesäkuun 25 päivänä konferenssi-istunnot presidentti Johnsonin kanssa keskustellen Kyproksen kriisistä.

Samalla ilmoitettiin, että mahdollisesti Kreikan pääministeri George Papandreoua kohtaa presidentti Johnsonin keskustellakseen hänen kanssaan erillisesti samoista asioista. Tästä ei ole vielä kuitenkaan annettu mitään virallista vahvistusta.

Inonun vierailu on tulos viime viikolla tapahtuneesta Yhdysvaltain alivaltiosihteeri George Ballin vierailusta Kreikassa ja Turkissa.

Inonu saapuu Washingtoniin kesäkuun 21 pnä, sanottiin Valkoisen Talon tiedonannossa ja neuvonpito Johnsonin kanssa alkaa seuraavana päivänä.

Ballin ilmoitetaan sanoneen sanomalehtimiehille, että tilanne Kyproksessa on vaarallinen NATO-liiton jäsenille Kreikalle ja Turkille, mutta ei siitä huolimatta toivoton ja on hyvin mahdollista, että hän on lausunut tämän mielipiteensä presidentille.

Hänen ilmoitetaan saaneen sen käsityksen, että niin Turkin pääkaupungissa Anakarassa kuin Kreikankin pääkaupungissa Ateenassa ollaan suuresti huolissaan sen johdosta jos NATO-riveissä tapahtuisi vielä suurempaa rakoilua.

30 tuntia sadetta

Karachi, Pakistan. — Neljä ihmistä kuoli ja 12 loukkaantui kun useita taloja luhistui sen jälkeen kun Pakistanin Sindin maakunnassa noin 100 mailia kaakkoon täältä oli satanut jatkuvasti 30 tuntia.

Canadan ranskalainen professori

Perustuslakimuutos takaisi yhtenäisyyden

Charlottetown. — Quebec ei ole suurestikaan huolissaan uudesta canadalaisesta lipusta, sanoi Montrealin yliopiston lakitieteen professori Pierre E. Trudeau puhuessaan tässä Prince Edward Islandin pääkaupungissa viikonvaihteessa. Prof. Trudeauta pidetään vapaamielisimpien quebecilaisten puhemiehien joukkoon kuuluvana.

"Kysymys lipusta ei liikuta ketään Quebecissa", sanoi prof. Trudeau puhuessaan sanomalehtimiehille.

Puhuessaan aikaisemmin poliittistieteellisen yhdistyksen järjestämässä tilaisuudessa hän sanoi, että Canadan liittovaltiojärjestelmän tulisi perustua järjellisyydelle eikä sitä tulisi olla vaikuttamassa tunnekysymykset.

Hän kysyi, että jos kansallismielisyys on hyvästä Canadalle, niin miksi ei se voisi olla hyvästä myös Quebecille?

Hän sanoi, että ihmisoikeuksien laki on sisällytettävä Canadan perustuslakiin siten, että siten taattaisiin Canadan kaikilla alueilla myös Canadan ranskalaisten oikeudet.

Jos Quebecille järjestettäisiin erillinen status, niin siten vain kehitettäisiin kaksi kansakuntaa kilpailemaan keskenään. Se merkitsisi Canadan liittovaltion loppua.

Prof. Trudeau tähdensi lopuksi, että Canadan ranskalaiset ovat sitä mieltä, että heillä ei ole samoja toimeentulomahdollisuuksia kuin Canadan englanninkieltä puhuvalla väestöllä.

Tässä hän viittasi ilmeisestikin siihen, että on tehtävä Canadan perustuslakiin muutoksia jotta voitaisiin säilyttää liittovaltiojärjestelmä.

Canadalaiset voivat jäädä Kyprokseen

Ottawa. — Canadalaiselta taholta on jo ilmaistu että hallitus on valmis suostumaan siihen, että kolme kuukautta sitten Kyprokseen YKn rauhansäilytysvoimiin lähetetyt canadalaiset asevoimien jäsenet voivat viipyä siellä vielä pitempään jos YKn taholta niin ehdotettaisiin.

Arvovaltaiselta hallituksen taholta ilmoitettiin, että Canada olisi valmis suostumaan tähän jos YKn Turvallisuusneuvosto päättää jotta rauhansäilytys voimat olisi pidettävä Kyproksessa pitempään kuin aikaisemmin suunniteltu kolmen kuukauden aika.

Lopullista päätöstä ei kuitenkaan tehdä Canadan hallituksen toimesta ennenkuin Turvallisuusneuvosto on tehnyt päätöksensä tässä suhteessa.

Kun Canadasta lähetettiin 1,122 sotilasta Kyprokseen kolmen kuukauden ajaksi, joka päättyy kesäkuun 27 päivänä, hallituksen puhemiehet vihjasivat, että hallitus olisi valmis suostumaan heidän siellä olonsa jatkamiseen, jos sellainen on tarpeellista.

Turkin tulvat vaativat 9 ihmishenkeä

Istanbul. — Vähintään yhdeksän ihmisen ilmoitetaan hukkuneen lukuisten kotien tuhoutuneen ja tuhansia eekkereitä viljelysmaita tulvittuneen rankkasatelden aikaan saamissa tulvissa viime viikonvaihteessa neljässä Turkin maakunnassa. Tuhannet ihmiset joutuvat jättämään kotinsa

Uusdemokraatti kannattaa Canadalle ominaista lippua

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald C. MacDonald sanoi täällä viime lauantaina, että huolimatta siitä minkälainen lippu hyväksyttäisiin Canadalle ominaiseksi, niin nykyinen sukupolvi riitelee siitä ja seuraava kunnioittaa sitä.

Hän kommentoi lippukysymyksestä puhuessaan puolalaisten liikemiesten yhdistyksen illallisille saapuneille ihmisille.

"Kannatan Canadalle ominaisen lipun hyväksymistä huolimatta siitä olisiko siinä yksi tai kolme vaahteranlehteä. Kannatan sitä teemaa", sanoi mr MacDonald.

Kauppaministeri Sharp puhui aikaisemmin sanoen kuulijoilleen, että canadalaiset olivat saapuneet siihen kehitysvaiheeseen, jossa he olivat tietoisia siitä, että Canadalla tulisi olla oma identtisyytensä ja että olisi oltava Canadalle ominainen lippu.

"Me tarvitsemme lipussamme sellaisen symboolin, jota ei voida sekoittaa jonkun toisen symboolin kanssa", sanoi hän.

Sissivastaisia asetoimenpiteitä Colombiassa

Bogota, Colombia. — Colombian hallituksen joukkojen ilmoitetaan ottaneen haltuunsa neljä viidesosaa Marquetalista, vuoristoalueesta, joka on ollut sissien hallussa, ilmoitettiin armeijan taholta täällä viime viikonvaihteessa.

Lauantaina ilmoitettiin, että kapinallisten johtaja Tiro Fijo oli leiriytynyt yhdessä 250 sissin kanssa miltei luoksepääsemättömään kanjoniin.

Sissivastainen kampanja alkoi aikaisin tässä kuussa, minkä jälkeen on ilmoitettu 7 sissin kuolemasta ja 4 haavoittumisesta ja 1 armeijan jäsenen kuolemasta ja 6 haavoittumisesta.

Hirmumyrsky Intiassa

New Delhi. — Sunnuntaina tänne saapuneissa tiedotuksissa sanottiin, että Cambayn lahdelta Intian luoteisosassa saapunut hirmumyrsky oli repinyt lukuisten kotien katot irti viime torstaina sillä seurauksella, että vähintään 10 ihmistä oli saanut surmansa. Erään purjeveneen ilmoitetaan hukkuneen myrskyssä. Yhdeksän henkilöä sen miehistöstä oli päässyt maihin, mutta vielä ei ole mitään tietoa kuinka monta hukkui tapahtuman yhteydessä.

Montrealilainen poliisi syytettynä postivarkaudesta

Montreal. — Eräs montrealilainen poliiikersantti on pidätetty epäiltynä yhteydestä maaliskuun 31 päivänä tapahtuneeseen postiauton ryöväämiseen, missä ryövärien ilmoitettiin saaneen $1,300.000.

Poliisiviranomaiset kieltäytyivät ilmoittamasta syytetyn poliisikersantin nimeä ennenkuin hän esiintyy oikeudessa syytettynä salaliittoutumisesta rikoksen suorittamiseksi ja varastettujen tavaroiden hallussapidosta.

Poikkeustilalaki voimaan Br. Guayanassa

Georgetown, Brittiläinen Guayana. — Brittiläinen kuvernööri sir Richar Luyt omaksui viikonvaihteessa täydet poikkeustilanneoikeudet tässä rotuerimielisyyksien runtelemassa brittiläisessä territoriossa.

Varapääministeri Brindley Bennin ja useiden muiden näennäisesti vallassa olleen edistyspuolueen johtajien ilmoitettiin pidätetyn.

Aikaisemmin järjestettiin tähän Karibianmeren siirtomaahan brittiläisiä sotilaita ylläpitämään järjestystä rotumellakoiden jatkuessa itäintialaisten ja neekereiden välillä.

VIIME TIEDOT

Larnaca, Kypros. — Kyproksen pääministeri arkkipiispa Makarios ilmoitti eilen, että Kyproksen hallitus oli päättänyt kutsua asepalvelukseen saarimaan 19—21-vuotiaat. Turkkilainen varapääministeri Kutchuk oli yrittänyt eitota päätöksen, mutta Makarios väitti, että turkkilaiselta taholta uhkaavan vaaran takia oli välttämätöntä, jotta maan nuoret saatettaisiin aseväen palvelukseen. Nuoriso otti kutsun innostuneesti vastaan.

Alger, Algeria. — Ranskan lippu laskettiin viimeisen kerran eilen tässä satamakaupungissa. Ensimmäisen kerran 134 vuoteen Algeriassa ei ole ainoatakaan ranskalaista sotilasta, paitsi ne, jotka ovat Ranskalle vuokratuilla tukikohdilla. Ranskan lippu kohotettiin salkoon täällä v. 1830. Kun Algeria saavutti itsenäisyytensä kaksi vuotta sitten, Ranskan ja Algerian välisessä sopimuksessa sovittiin, että ranskalainen aseväki lähtee maasta kolmen vuoden kuluessa.

Toronto. — Uutistoimistojen keräämien tietojen mukaan 51 ihmistä kohtasi tapaturmaisen kuolemansa viime viikonvaihteessa. Näiden joukosta 20 hukkui ja 24 kohtasi matkansa pään maantieonnettomuuksissa.

Nikita Hrushtshev:

Kiinan johtajat haluavat maailmansotaa Neuvostoliiton tapeltavaksi

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri syytti viikonvaihteessa, että Kiina on halukas aloittamaan maailmansodan levittääkseen siten sosialismia, mutta on samalla halukas että Neuvostoliitto voittaisi sellaisen sodan sen puolesta.

"Silloin kun meillä on mahdollisuus siihen, teemme voitavamme estääksemme sodan alkamisen",

Puhuessaan Itä-Saksan kommunistijohtajan Walter Ulbrichtin kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa Neuvostoliiton pääministeri ilmoitti Neuvostoliiton ja Itä-Saksan välillä allekirjoitetusta 20 vuoden yhteisavunsopimuksesta.

Ilmoituksessa sanottiin, että sopimus ei ollut täydellinen rauhansopimus. Tämä ilmoitettiin ilmeisestikin siitä syystä, että neuvostoliittolaisella taholla ei olla halukkaita aikaansaamaan kriisiä sen ja länsimaiden välillä, jotka olivat sen liittolaisia viime maailmansodan aikana ja jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet rauhansopimusta kummankaan sodan jälkeen Potsdamin sopimuksella muodostuneen Saksan kanssa.

AUTOMATISOINTI VÄHENSI TUTKATYÖVOIMAA

Falconbridge, Ont. — Canadan ilmavoimien Falconbridgella sijaitsevan tutkalaitteen komentava upseeri W/C Virr järjesti viime perjantaiksi lehdistövastaanoton, missä selostettiin lehtimiehille tutkalaitteiden toimintaa ja merkitystä siinä tapauksessa, että Canadaa vastaan hyökättäisiin miehitetyin pommittajin.

Komentava upseeri selosti jo alustavassa puheessaan lehtimiehille, että tutkalaite on nykyään niin automatisoitu, että Falconbridgessa tarvitaan vain puolet siitä työvoimasta, joka siellä oli aikaisemmin ennenkuin aloitettiin lähettää kaikki paikallisen tutkalaitteen saamat tiedot elektroonisia teitä North Bayhin, missä sijaitsee toinen Canadan Bomarc-tukikohdista

Samalla selostettiin tämän miljoonia dollareita maksavan laitoksen upseerikunnan taholta, että laite ei voi mitenkään olla minkäänlainen turva ohjusaseita vastaan, vaan koska sotilasjohdon taholta uskotaan, että miehitettyjen pommittajakoneiden aika ei ole vielä ohimennyt, niin nämäkin laitokset ovat tarpeellisia.

Paikalliselta tutkalaitteilta lähetetään tiedot niin siviili- kuin mahdollisesti sotilaslentokoneidenkin liikkumisesta sen ulottuvilla alueella. Nämä tiedot prosessoidaan NORADn (Pohjois Amerikan puolustusilmavoimien) yleisesikunnan palveluksessa olevien henkilöiden toimesta.

Näitä tutkalaitteita on lukuisia kautta Canadan ja enemmistö niistä on yhdysvaltalaisten asevoimien johdonalaisuudessa. Puhuessaan tästä puolesta eskaaderinjohtaja Turner sanoi, että noin neljäsosa tämän tutkaverkoston ulottuvilla olevasta alueesta Canadassa on canadalaisten tarkistuksen alaisena ja loppu yhdysvaltalaisten.

Falconbridgen asemasta nämä upseerit kertoivat, että se on kokonaisuudessaan Canadan ilmavoimien jäsenien miehittämä ja että siviilejä siellä ei enää tarvita.

Tiedotusupseeri Weesen puhuessa tutkalaitteiden monimutkaisuudesta sanomalehtimiehet saivat kuulla, että näiden laitteiden ymmärtämiseksi ilmavoimien jäsenet tarvitsevat opetusta noin neljästä ja puolesta vuodesta aina kuuteen vuoteen, minkä ajan kuluttua laitteet ovat jo vanhentuneet ja on ryhdyttävä opettamaan uusia miehiä tai jatkamaan aikaisempien tekniikkojen koulutusta — toisin sanoen tiede tälläkin nykyään nopeasti automatisointuvalla alalla on rientämässä eteenpäin niin suurin harppa-askelin, että on vaikea kouluttaa kyllin nopeasti ja kyllin suuressa määrässä sitä käsittävää työvoimaa.

Muuten sanomalehtimiehiä kohdeltiin tällä tutustumisretkellä erittäin kohteliaasti ja kehoitettiin vielä ensi kuussa vierailemaan bomarc-ohjuksien kontrolliasemalla North Bayssa.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa: 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Huolestuttava tilanne Laosissa

Sanotaan, että kun "asia pitkistyy, niin se mutkistuu" mutta Laosin "tilanne", niin huolestuttava kuin se onkin, näyttää kuitenkin kaikesta monitahoisuudestaan huolimatta hieman selvenevän ajan kuluessa.

Erikoisen mielenkiintoinen oli viime torstaina Vientianesta saatu uutistieto, jossa kerrottiin, että Laosin puolueeton eli linjoittumaton pääministeri, prinssi Souvanna Phouma, joka on ilmeisesti ollut huhtikuun puolivälistä alkaen äärioikeiston kovan painostuksen alaisena, oli antanut määräyksen, että yhdysvaltalaiset vakoilulentokoneet eivät saa suorittaa tiedustelu- ja vakoilulentoja Laosin ilmatilassa. Yhtämielenkiintoista on sekin, että Washington kieltäytyi sanomasta, onko näitä lentoja Laosin ilmatilassa suoritettu ilman Laosin hallituksen virallista lupaa, vaiko "väkevämmän oikeuteen" nojaamalla. Tällä kertaa siis näyttää, että Washington on menettänyt tässäkin tapauksessa omavaltaisesti.

Kuvan toiselta puolen näemme, että oikeassa on Laosin vasemmistosiipi väittäessään, että huhtikuun vallankaappauksen jälkeen on puolueettoman pääministerin, prinssi Phouman hallinta- ja liikuntavaltuuksia paljon rajoitettu äärioikeiston hyväksi.

Samassa yhteydessä jolloin tiedoitettiin, että prinssi Phouma kielsi Yhdysvalloilta oikeuden suorittaa tiedustelulentoja Laosin ilmatilassa, hänen asevoimiensa ylipäällikkö, suuria tappioita. Ruukkujen tasangolla kärsinyt kenraali Kong Le vetosi "vapaisiin maihin" ja "erikoisesti Yhdysvaltoihin" (Reuterin uutistieto) sotilasavun saamiseksi. Järjestämässään sanomalehtihaastattelussa kenraali Le selosti, että hän pitää suuressa arvossa Yhdysvaltain tiedustelulentoja Laosin ilmatilassa ja hän sanoi: "Minä haluan että Yhdysvallat auttaa meitä enemmän lähettämällä meille suihkumoottoreilla varustettuja pommitus- ja taistelukoneita tuhotaksemme vihollisen asemat . . . Me olemme esittäneet monesti, että pääministeri (Phouma) pyytäisi avuksi ulkomaalaisia asevoimia, mutta emme ole saaneet siihen vastausta".

Erään toisen korkean upseerin, Laosin äärioikeistoon vilallisesti lukeutuvan kenraalin Phoumi Nosavan kerrotaan sanoneen, että Yhdysvaltain tiedustelulentoja ei ehkä lopetetakaan — vaikka Laosin pääministeri on ne kieltänyt! — sillä muut hallituksessa olevat haluavat niiden jatkamista.

Reuterin saman uutistiedon mukaan Washingtonissa on "puolustettu" näitä vakoilulentoja Laosin ilmatilassa siitäkin huolimatta, vaikka ei ole selvästi sanottu, onko niitä suoritettu Laosin hallituksen kutsusta tai ilman sitä. Toisaalta Vientianen uutistiedossa povataan, että prinssi Souvanna Phouman toimenpide — USA:n vakoilulentojen lopettamismääräyksen anto — saattaa johtaa uuteen vallankaappaukseen äärioikeiston taholta. Kaiken tämän jälkeen tulikin tieto Washingtonista että USA jatkaa kaikesta huolimatta "aika-ajoittaisia" lentojaan Laosissa!

Kuten sanottu, kaikesta sekavuudestaan huolimatta yllä olevasta näkyy, että oikeassa on Laosin vasemmisto syyttäessään, että puolueettoman linjaa seurannut prinssi Souvanna Phouma on äärioikeiston kovan painostuksen alaisena, ja että Laosin äärioikeiston ryhdistymisen takana on Washingtonin sormien jäljet.

TAUSTANA HUHTIKUUN KAAPPAUS

Lehtemme lukijat tietävät, että vasemmistolaiseksi sanottu Neo Lao Hak Xat puolue vetäytyi toukokuun 31 päivänä pois Laosin kolmen puolueen kokoomushallituksesta. Mainitun puolueen johtaja, prinssi Souphanouvong, joka oli vasemmiston edustajana Laosin kokoomushallituksessa, pyysi silloin pääministeri Souvanan Phoumalta lupaa, että Vientianessa vielä olleet vasemmistolaisvirkailijat ja muut saisivat luvan poistua. Hän ilmaisi silloin pelkonsa kun äärioikeiston asekaartit olivat saaneet kaupungin kontrolliinsa. Eronsa syyksi Souphanouvong esitti ennenkaikkea sen, että pääministeri Phouma oli täyttänyt hallituksessa kolme ministeripaikkaa neuvottelematta lainkaan asiasta kolmannen hallituskumppanin, vasemmiston kanssa.

Kaiken tämän takana on huhtikuun 19 päivänä suoritettu oikeiston vallankaappaus. Ilmeistä on, että Washington ei ollut siinä tilanteessa valmis hyväksymään tätä oikeistokenraalien vallankaappausta ehkä siksi kun USA:lla oli sillä kertaa, kuten nytkin, aivan riittävästi huolia Etelä-Vietnamin sodasta ja muista samansuuntaisista edesottamuksista. Toisaalta nämä vallankaappauksen suorittaneet oikeistokenraalit ovat kuitenkin saaneet melko avointa "ymmärrystä" ja sivustatukea Washingtonista.

Tämä selittää käsittääksemme sen, miksi oikeistokenraalien vallankaappaus Laosissa jäi puolitiehen: Asiallisesti puhuen äärioikeiston vankina ollut puolueeton pääministeri Souvanna Phouma kutsuttiin takaisin virkaansa, mutta hallituksen voimamiehiksi jäävät kuitenkin nämä kapinakenraalit.

Huhtikuun tapahtumien johdosta erosi hallituksen kanatuspiiristä vasemmistolaisten lisäksi monet muutkin puolueettomuussuunnan kannattajat. Puolueettomuusohjelmastaan tunnettu kenraali Khamouane Boupha sanoi Phongsalyssa pidetyssä kansankokouksessa, että "prinssi Phouma on aikaisemmin seurannut linjoittumattomuusohjelmaa ja nauttinut kansan kannatusta . . . mutta luovuttuaan linjoittumattomuusohjelmasta" hän menetti kansan suosion.

Yhdysvaltalainen senaattori Russel Long (D—La.) sanoi puolestaan toukokuun 25 pnä Laosin äärioikeiston kyvyttömyyden osoittavan, että laosilaiset eivät halua USAn suurempaa sotilaallista sekaantumista Laosin asioihin."

Kuten ylläolevasta näkyy, Laosissa vallitsee erittäin huolestuttava tilanne, mikä näyttää pahenevan jatkuvasti nimenomaan siksi, kun Laosin äärioikeisto on ottanut tukseen ja vomakkaita ulkomaalaisia taustavoimia.

Missä määrin pääministeri Souvanna Phouman esittämä kielto Yhdysvaltain tiedustelulentojen lopettamiseksi heijastaa poliittisesti hänen liikuntaa hallintamahdollisuuksiensa laajenemiseen, se nähdään lähipäivien kuluessa. Lähipäivät antavat toisaalta vastauksen siihenkin, missä määrin on äärioikeistolla nyt mahdollisuuksia vallankaappauksensa täydentämiseen.

Selvää kuitenkin on, että Laosin kansa haluaa rauhaa ja sitä edistävää linjoittumattomuusohjelmaa, eikä missään tapauksessa äärioikeiston vallankaappauksia ja yhdysvaltalaisten sotatoimien laajentamista.

Me puolestamme liitymme niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka toivovat ja vaativat, että Canadan hallitus — Geneven konferenssin muodostaman valvontaelimen yhtenä jäsenenä ja Yhdysvaltain liittolaisena — tekisi kaiken voitavansa sen hyväksi, ettei Pentagon pääsisi tekemään suurempia tyhmyyksiä sotatoimien laajentamisen merkeissä Laosissa.

Jokatapauksessa on liittohallituksen velvollisuus antaa Washingtonin varauksitta tietää, että Canada ei hyväksy Laosin sisäisiin asioihin sekaantumista eikä sotatoimien laajentamista siellä, kuten militaristit ja niiden rajamailla liikkuvat piirit Pentagonissa vaativat.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Julia Kivistö, Kirkland Lake, Ont., täyttää lauantaina, kesäkuun 20 pnä 73 vuotta.

W. Säilä, Toronto, Ont., täyttää sunnuntaina, kesäkuun 21 päivänä 79 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Teidän ja meidän kotiveräjällä

Beaver Lake. — Tunnettu urheilumies Reino Keto St. Catharinesta on ollut vierailemassa ja verestämässä vanhoja urheilu- ja järjestömuistoja täällä Beaver Lakella sekä tapaamassa vanhoja tuttuja ja ystäviä. Onpa mennytkin monta yötä yli puolenyön muistellessa entisiä kilpailuja ja muita rientoja.

Vie Reino terveisiä entisille tuttuille St. Catharinessa. — Niko.

Senja ja Einar Kangas Mattawasta, jotka olivat käyneet Einarin vanhimman veljen hautajaisissa Sault Ste. Mariessa, sekä vanha soolainen Heikki Kulmala, joka oli Kangasten kanssa menossa Mattawaan vierailulle, pistäytyivät perjantaina Vapaudessa matkamiesten terveisiä kertomassa.

Hyvää matkan jatkoa ja käykää toistenkin!

Keeler tuli pois telkien takaa

Lontoo. — Profumon jutussa viime vuonna "kunnostautunut" valokuvamalli Christine Keeler pääsi maanantaina pois vankilasta, viisi minuuttia puolenyön jälkeen. Vankilaviranomaiset julkaisivat uutisen tapahtumasta kello 8 maanantaiaamuna.

Neiti Keeler tuomittiin yhdeksän kuukauden rangaistukseen väärän valan vannomisesta.

22-vuotias valokuvamalli aloitti vankeusrangaistuksensa kärsimisen joulukuussa. Hänet todettiin syylliseksi väärän valan vannomiseen ja yhteistoimintaan virunomaisten erehdyttämiseksi.

Keeler syytti jamaicalaista jazzlaulajaa Lucky Gordonia siitä, että tämä oli hyökännyt hänen kimppuunsa. Gordon tuomittiin vankeuteen ja sai tuomionsa peruutetuksi.

Keelerin vangitseminen oli viimeinen näytös draamassa joka järkytti Englannin hallituksen perustuksia ja aiheutti jälkimainingeja ympäri maailman.

Sotaministeri Profumo jätti eronsa myönnettyään, että hänellä oli ollut suhteita Keeleriin.

Oikeusjuttu johti myös tri Stephen Wardin itsemurhaan. Ward oli se mies joka tutustutti Christine Keelerin siihen kevyeen ja huolettomaan elämään, jonka symboliksi hän tuli.

Professori J. D. Bernal:

Vastuu Laosin tilanteesta kuuluu USAn hallitukselle

Maailman Rauhanneuvoston puheenjohtaja professori J. D. Bernal on äskettäin antanut lausunnon Laosin ja Kaakkois-Aasian tilanteesta, joka kuuluu seuraavasti:

Laosin tilanne on suuri huolen aihe kaikille, jotka toivovat rauhaa. Vastuu sotatoimenpiteistä siellä, samoin kuin julmasta sodasta Etelä-Vietnamin kansaa vastaan sekä Kambodshan rajojen loukkaamisesta sotilasvoimin kuuluu USA:n hallitukselle, joka alusta alkaen on jatkuvasti jättänyt noudattamatta v. 1954 solmittujen Geneven sopimusten määräyksiä, jotka koskevat Indo-Kiinaa ja v. 1962 solmittuja sopimuksia Laosista.

Yhdysvaltain hallitus vastustaa lisäksi itsepintaisesti toisen Geneven konferenssin koollekutsumista, johon osallistuisivat kaikki aikaisempien sopimusten allekirjoittajat, 14 kansakuntaa, tarkistamaan sopimusten noudattamista. Ehdotuksia konferenssin koollekutsumisesta ovat tehneet Ranskan, Neuvostoliiton ja Kiinan hallitukset, Kambodshan prinssi Norodom Sihanouk, Laosin pääministeri Souvanna Phouma ja näitä ehdotuksia on kannattanut Intian hallitus. Mutta YK:n turvallisuusneuvostossa Yhdysvaltain edustaja Adlai Stevenson on julistanut, että sellainen konferenssi ei ole tarpeen. Hänen mielestään on tarpeellista vain noudattaa vv. 1954 ja 1962 Geneven sopimuksia. Niin pitkälle voi tekopyhyys johtaa. On kulunut veruke väittää että tuhannet amerikkalaiset sotilaat ja suuret määrät nykyaikaista aseistusta, jotka on lähetetty Etelä-Vietnamiin vastoin v. 1954 Geneven sopimusta, ovat siellä puolustamassa kansaa hyökkäystä vastaan ja kansan omasta pyynnöstä. Jopa Yhdysvaltain senaattoritkin sanovat avoimesti, että Yhdysvaltain joukot ovat siellä amerikkalaisten asettamien nukkehallitsijain kutsusta. Näillä hallitsijoilla ei ole minkäänlaista kannatusta kansan keskuudessa, mistä johtuvat nopeasti toisiaan seuraavat epävakaat hallitukset ja se, että suurin osa maasta on kansallisten vapautusjoukkojen hallussa.

Yhdysvaltain tukemat Etelä-Vietnamin sotilasvoimat ovat niin usein loukanneet Kambodshan puolueettomuutta, että Kambodshan päämies, prinssi Norodom Sihanouk on katkaissut kaikki sopimukset Amerikan hallituksen kanssa.

Samoin Laosissa Yhdysvaltain tukema kenraali Phoumi Nosavan, joka aikaisemmin johti sotilaskaappausta pääministeri Souvanna Phoumaa vastaan CIA:n tukemana, rikkoi välittömästi v. 1962 Geneven sopimuksen, jonka mukaisesti muodostettiin kolmen puolueen hallitus ja teki pääkaupungista Vientianesta oikeistopiirien linnakkeen. Sen jälkeen seurasi ulkoministerin, Pathet Laon jäsenen, Quinim Pholsenan murha. Tämä ja monet muut samanlaiset tapahtumat tekivät kolmen puolueen hallituksen normaalin toiminnan mahdottomaksi.

Kun lopulta päästiin tämän vuoden alkupuolella sopimukseen pääkaupunkin siirtämisestä Luang Prabangiin, alkoi uusi oikeistolainen kapina. Pääministeri Souvanna Phouma joutui käytännöllisesti katsoen vangiksi ja aloitettiin hyökkäys Pathet Laoa vastaan, minkä seurausta ovat nyt käynnissä olevat taistelut. Puolan edustajaa Kansainvälisessä valvontakomiteassa ahdisteltiin niin ankarasti ja kohdeltiin niin loukkaavasti, että hänen oli pakko lähteä maasta. Mikäli amerikkalaisten tukemat joukot jatkavat tällaista menettelyä, on mahdotonta saada aikaan yhteistoimintaa Pathet Laon kanssa — minkä Yhdysvaltain hallitus on asettanut ennakkoehdoksi neuvotteluille.

Maailman Rauhanneuvosto on voimakkaasti tuominnut toiminnan, jolla Yhdysvaltain hallitus määrätietoisesti mitätöi Geneven sopimukset ja hylkää kaikki aloitteet joilla pyritään parantamaan nopeasti huononevaa tilannetta Laosissa ja muissa Indo-Kiinan alueen maissa. Vastuutonta provokaatiota ovat sellaiset toimenpiteet, että lähetetään Yhdysvaltain lentokoneita tiedustelulennoille Laosin alueelle, uhataan sijoittaa USA:n ja muiden maiden joukkoja Thaimaahan, lähettää sotalaivasto Vietnamin aluevesille ja laajentaa sota Etelä-Vietnamista Pohjois-Vietnamiin. Vieläpä Yhdysvaltain presidenttiehdokkaaksi pyrkivä senaattori Goldwater kehottaa käyttämään atomiaseita Kaakkois-Aasiassa. Tämän lausunnon johdosta U Thant sanoi, että jokaisen, joka tekee sellaisia ehdotuksia "täytyy nähdäkseni olla järjiltään". Tällainen militaristinen hysteria saattaa maailman rauhan vakavaan vaaraan.

Maailman rauhanneuvosto kannattaa ehdotusta, että kutsutaan koolle toinen 14 valtion Geneven konferenssi palauttamaan Laosin puolueettomuus ja estämään kaikki ulkomainen puuttuminen tämän maan sisäisiin asioihin. Maailman Rauhanneuvosto uskoo, että rauhaa tällä alueella ei voida pysyvästi turvata, ennen kuin v. 1954 Geneven sopimuksia Indo-Kiinasta noudatetaan täysin ja USA:n sotilaallinen interventio päättyy.

Kaakkois-Aasian maiden täytyy saada rauhassa työskennellä oman tulevaisuutensa rakentamiseksi kansallisen riippumattomuuden, puolueettomuuden ja demokraattisen edistyksen pohjalla. Maailman Rauhanneuvosto kehottaa kaikkia rauhantyöntekijöitä entistä voimakkaampaan toimintaan näiden päämäärien puolesta.

USA jatkaa lentoja Laosin ilmatilassa

Vientiane. — Vasemmistolaisen Pathet Laon asevoimat valtasivat hallituksen joukoilta torstaina Muong Kheungissa sijaitsevan tärkeän etulinnakkeen ja hajoittivat ympäristön kukkuloille hallituksen 1,500-miehisen asevoimayksikön.

Washingtonista väitettiin torstaina, että Laosin hallitus on suostunut siihen, jotta yhdysvaltalaiset suihkumoottoreilla varustetut lentokoneet voivat suorittaa "aika-ajottaisia" lentoja Laosissa

Keksikää joku hyvä pilapiirroksen aihe mistä tahansa, vaikka Pohjoisnavalta, mutta ei enää lippujupakasta!

Maapallon väkiluku lisääntyi 25 prosenttia 12 vuodessa

Maailman väkiluku oli Yhdistyneiden Kansakuntien uusimman tilastollisen vuosikirjan mukaan vuoden 1962 keskivaiheilla 3,135 miljoonaa. Tämä merkitsee 25 prosentin lisäystä vuoden 1950 vastaavasta ajankohdasta lähtien, jolloin väkiluku nousi 2,509 miljoonaan. V:sta 1958 lähtien, jolloin väestömäärä oli 2,893 miljoonaa, on lisäys ollut 2 prosenttia vuodessa.

Aasiassa (Neuvostoliittoa lukuunottamatta) asuu 56,3% maapallon koko väestöstä. Tyynenmeren alueella asuu pienin prosentti, vajaat 1% koko ihmiskunnasta. Euroopassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa asui 27,5% maapallon väestöstä v. 1962.

Eurooppa (Neuvostoliittoa lukuunottamatta) on maailman tiheimmin asuttu maanosa, jossa on 88 henkeä neliökilometrillä, kun taas Tyynenmeren alueella on 2 henkeä neliökilometrillä. Keskimäärin asuu maailmassa 23 henkeä neliökilometriä kohti.

Eri maanosien väkiluku ja asutustiheys oli vuoden 1962 keskivaiheilla seuravaa: Afrikassa 269 milj. henkeä eli 9 henkeä neliökilometrillä. Pohjois- ja Etelä-Amerikassa 430 milj.—10, Aasiassa 1764 milj.—64, Euroopassa 434 milj.—88, Oseaaniassa 17,2 milj.—2, Neuvostoliitossa 221 milj.—10.

Mitä muut sanovat

RED ENSIGN HUDSON BAY-YHTIÖN VIIRI!

Ne jotka olettavat uskovansa, että Red Ensign-lipulla on joku mystillinen voima Canadan kansan koossapitämiseksi, voisivat kysyä itseltään, miksi se on suuren ketjukauppaliikkeen virallinen lippu.

Hudson Bay-yhtiö on, oletettavasti virallisen luvan perusteella, liehuttanut Red Ensign lippua suurten HBC-kirjainten ottaessa siinä vaakunan paikan.

Kuinka arvostelevaisia olisimmekaan, jos "Sears-Roebuck" pitäisi tähtilippua omanaan. Mutta mitä eroa siinä olisi . . . Stanley R. Redman, Toronto Daily Starin "kirjeitä" osastossa.

LIPPUKYSYMYS EI OLE PIKKUSEIKKA

Muiden seikkojen lisäksi, mitä ranskalais-canadalaiset yrittävät tehdä, on brittiläisvalloituksen jätteiden poistaminen, mikä on tähän asti kieltäytynyt tunnustamasta, että ranskalainen Canada on kansa, eikä vain yksi maakunnan "brittiläisessä dominiossa".

Näiden jätteiden joukossa on brittiläinen lippu, "uljaan sankarin Wolfen" lippu. — Leslie Morris, Canadian Tribune lehdessä.

NL VALMIS OSTAMAAN VEHNÄÄ AMERIKASTA

Neuvostoliitto on ilmoittanut olevansa valmis ostamaan vielä lisää amerikkalaista vehnää, mutta pienemmässä mittakaavassa kuin viime syksyn vehnäkaupat, kerrotaan Chicagon viljapörssiä lähellä olevista piireistä. Kauppojen syntyminen jää riippumaan siitä, miten rahtikysymykset ratkeavat. Neuvostoliitto on jo aikaisemmin ilmoittanut että se ei suostu enää USA:n vaatimuksiin, jonka mukaan vehnä olisi kuljetettava amerikkalaisilla aluksilla.

Tietyt piirit USA:ssa ovat käyttäneet hyväkseen USA:n merimiesten ammattiliittoa estääkseen ja sabotoidakseen USA:n kaupankäyntiä Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden kanssa. Tässä mielessä merimiesliitto on pantu esittämään vaatimuksia, joiden mukaan kaikki amerikkalaisten tavarain kuljetus meritse olisi suoritettava 100-prosenttisesti amerikkalaisilla aluksilla. Viime vuonna Neuvostoliitto myöntyi 50-prosenttiin. Nyt se ei aio sitoutua mihinkään diskriminoiviin kuljetussopimuksiin. Länsimaiden muut merenkulkuvallat, jotka ovat monasti saaneet kokea samaa diskriminatiota, antavat täyden tukensa Neuvostoliiton kannanotoille. USA:n kauppaministeri Hodges on kehottanut merimiesliittoa peruuttamaan vaatimuksensa.

Amerikkalaiset vehnän toimitukset, joista kaupat tehtiin viime syksynä, pääsivät alkamaan helmikuussa. Tähän mennessä kauppoja on tehty 1 7 miljoonan tonnin edestä. Alkuperäisen määrän piti olla 3—4 miljoonaa tonnia. Uusissa kaupoissa on ollut kysymys 0,7—1 miljoonasta tonnista.

[illegible]nerström sai elinkautisen

Tukholma. — Tukholman raastuvanoikeus antoi perjantaina klo 11 paikallista aikaa tuomion eversti Stig Wennerströmiä vastaan nostetussa vakoilujutussa. Odotusten mukaan hän sai elinkautisen kuritushuonerangaistuksen. Lisäksi hänet erotettiin ilmavoimien reservistä. Valtiolle hänet määrättiin maksamaan 490,350 kruunua ja edelleen julistettiin valtiolle menetetyiksi ne 15,000 kruunua, jotka häneltä aikanaan takavarikoitiin. Raastuvanoikeus oli todennut eversti Wennerströmin syyllistyneen karkeaan vakoiluun.

Sitä ja tätä

VARMA KEINO

Kihlakunnan tuomari ihmettelee toiselle:

Kuinka sinä annat lautamiesten käräjähuoneessa istua lakki tai hattu päässä juttujen käsittelyn aikana?

— No kas, jos ne rupeavat torkkumaan niin päähine tipahtaa ja he heräävät.

— No konstihan se on sekin. Minä taas vaadin heitä pitämään piipun leuassa, sytyttämättä tietenkin. Ja se tekee saman asian.

MAUKAS OLI

Mitä täti piti sokeripalasta, jonka minä annoin tädille?

— Se oli oikein maukas, poikaseni.

— Sepä ihmeellistä. Vähän aikaa sitten minä tarjosin samaa palaa Mustille mutta kolme kertaa se sylkäisi sen suustaan . . .

PÄIVÄN PAKINA

LEHTIKUNINGAS THOMSONIN ASENTEESTA

"Niin muuttuu maailma, Eskoseni", kirjoittaisi uudelleen kuolematon Aleksis Kivi, jos saisi tilaisuuden seurata nykyajan menoa ja kehitystä.

Ottakaamme esimerkiksi sellainen suurporho kuin Fleetin lordi Thomson, jonka edesottamiset eivät menneinä aikoina ole lämmittäneet juuri ketään muita kuin hänen omaa rahakukkaroaan. Kun sellainenkin mies kuin Thomson rupeaa puhumaan rauhallisen rinnakkaiselon puolesta ja jopa "ystävyydestä" Neuvostoliiton kanssa niin jo on totta totisesti maailmassamme havaittavissa jotakin uuttakin.

Viime keskiviikkoisten uutistietojen mukaan Fleetin lordi Thomson oli selittänyt, että "onnellisemman ja helpomman historian omaavien maiden tulisi lopettaa venäläisten pilkkaamisen ja heidän johtajiensa parjaamisen."

Puhuessaan Rotary-klubin järjestämässä tilaisuudessa Toronton Maple Leaf Gardensissa, lordi Thomsonin kerrotaan sanoneen:

"Meidän tulisi suhtautua (venäläisiin) ystävyydellä ja ymmärryksellä sekä varauksia tehden . . ." ja sitten "Venäjän jatkuvasta moittimesta ei ole ollut hyötyä. Sen (jatkuvan moittimsen) sijaan länsimaiden tulisi kiittää heitä (venäläisiä) siitä, mikä on hyvää — ja vastoin yleistä olettamusta niitä (hyviä puolia) on siellä paljon" kuten Toronto Star lehti kertoi uutistiedossaan.

Miksi näin? Siksikö että Fleetin — Lontoon rahamaailman sydän (Fleet Street — lordi Thomson olisi kääntymässä sosialistiksi tai kommunistiksi?

Kittiä kanss, sanoisi porilainen. Lehtikuningas Thomson on porvari kuolemaansa saakka ja siitäkin yli. Parhaana todistuksena siitä on se, että hän pudisti Canadan tomut jaloistaan, omaksui brittiläistä rahamaailmaa kuvaavan tittelin ja asettui Britanniaan asumaan nimenomaan siksi, että perillisensä selviävät hänen kuolemansa jälkeen pienemmillä perintöveroilla kuin mitä he joutuisivat maksamaan, jos Thomson olisi kuollessaan canadalainen ja Canadan asukas.

Mutta huolimatta lainkaan siitä, kuinka suuressa arvossa hän rahaa ja rahalla ostettavaa valtaa ja voimaa pitää, Fleetin lordi Thomson on kuitenkin ihminen ja ihmisenä hänkin haluaa elää vanhuudenpäiviinsä saakka sekä samalla auttaa osaltaan, että hänen perillisensäkin saavat tilaisuuden elää.

Järjettömyyttähän olisi se, että mies muuttaa perintöverojen säästämisen merkeissä Canadasta Englantiin huolehtimatta osaltaan siitä, että näistä perintöverojen "säästöistä" on hyötyä niille, jotka pesän perivät, sillä kenenkään mukana ei ole rikkauksia viety sen paremmin hautaan kuin "haudan taaksekaan".

Thomsonin ystävyysehdotusta Neuvostoliittoa kohtaan perustellaankin mainitussa uutistiedossa seuraavasti:

"Thomson sanoi, että todellinen kansainvälinen ystävyys on ainoa vastaehto lopulta puhkeavalle sodalle. Kuuma sota on hyvin huonoa bisnestä ja kylmä sota ei ole sitä parempaa.

"Entinen Roy Thomson (nykyinen Fleetin lordi Thomson), joka omistaa sanomalehtiä monella mantereella, kertoi Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshevin kertoneen hänelle viime vuonna, että länsimaat eivät anna asianmukaista arvoa häen ponnisteluilleen venäläisten elintason kohottamiseksi (toisin sanoen sille, että varustelukilpailun asemesta hän haluaisi nopeistuttaa kansanjoukkojen elintason kohottamista—K).

" 'Siinä syytöksessä on paljon perää', sanoi lordi Thomson."

Kysymys sodasta ja rauhasta on kin nykyaikana sellainen asia, joka vetää uusia linjoja ja rajoja luokkarajojenkin yli ja poikki. Viisaimmat suurpohatatkin — edesmennyt presidentti Kennedy oli yksi heistä, Cyrus Eaton toinen ja ilmeisesti Thomson kolmas aivan huipulta lukien — ovat valmiina tunnustamaan, että heilläkään ei ole mitään tulevaisuutta eikä edes elämisen mahdollisuutta, ellei uhkaavaa sodanvaaraa torjuta.

Me rauhanpuolustajat tervehdimme lämpimästi tällaisia yksilöitä: Meillä ei ole mitään harhakäsityksiä siitä, että heistä tulee "työväenmiehiä" tai työväenliikkeen kannattajiakaan. Mutta rauha on jakamaton, sillä uhkaava atomisota tuhoisi asiantuntijain lausuntojen ja arviointien mukaan heti ensimmäisten tuntien aikana puolen koko ihmiskunnasta ja hävittäisi maan tasalle kokonaisia kansakuntia ja valtioita.

Raamatussakin sanotaan, että taivaassa on suurempi ilo yhden syntisen paluusta kuin kymmenestä vanhurskaasta. Me rauhanpuolustajat pidämme ikäänkuin itsestään selvänä asiana, että pikkuihmiset yleensä ovat rauhan puolustajia, koska he ovat aina joutuneet sodista eniten kärsimään, mutta sitä suurempi syy on tervehtiä rauhanrintamaan yksilöitä niistä suuromistajapiireistä, jotka ovat aikaisemmista sodista hyötyneet ja rikastuneet ja sen vuoksi suhtautuneet sotaan vallan toisella tavalla kuin työläiset ja muut pikkueläjät. — Känsäkoura.

Urheilua

Mäkinen teki SE:n 14.30

Helsinki. — Asikkalan Raikasta edustava Marjatta Mäkinen teki Turengissa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa uuden Suomen ennätyksen naisten kuulantyönnössä tuloksellaan 14.30. Entinen ennätys 13.91 oli myös Mäkisen nimissä. Keihäänheiton parhaaksi selvisi Erkki Guseff, joka lennätti pisimmän kaaren 73.36 metrin päähän. Kuulakilvan voitti Hämeenlinnan Tarmon Matti Kerälä 15.55.

Saksa—Itävalta Genevessä 77—47

Geneve. — Ranska voitti keskiviikkona Englannin pistein 86—43 (46—17) koripalloilun Euroopan vyöhykkeen olympiakarsintasarjan B-ryhmään kuuluvassa ottelussa. Saksa voitti Itävallan A-ryhmän ottelussa numeroin 77—47.

Setäni

HUGO KOSKINEN

syntynyt 26. 9. 1904 Orivedellä, Suomessa, kuoli 25. 5. 1964 Torontossa Princess Margaret sairaalassa, vaikean taudin sairastettuaan.

Syvästi surren,

Leila, Matti ja Petri sekä muut sukulaiset Suomessa.

Haudattu hiljaisuudessa.

SUOMEN

viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
Numero 14—16—17—18—19
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Valitut palat"
Huhti- ja toukokuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
No. 73—88
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"SEURA"
Saatavana No. 19—20
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Kotiliesi"
No. 10
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Viikonloppu"
Saatavana No. 14—15—16—17 18—19—20
Irtonumeron hinta 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Hopeapeili"
Saatavana No. 3—4—5
Irtonumeron hinta 60c
Postitse lähetettynä 65c

"Kotiposti"
No. 10
Irtonumerno hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Me naiset"
Saatavana No. 19—20—21
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
No. 17—18—19—20
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

100 Elm St. West, Sudbury Ontario

P.O. Box 69

Tselkanova hyppäsi uuden ME:n 656

Riga. — Tatjana Tselkanovan pituushyppyssä tekemä uusi maailmanennätys 656 huipensi perjantaina Riiassa päättyneet Neuvostoliiton yleisurheilijain kaksipäiväiset olympiakatsastuskilpailut. Entinen ennätys 653 oli myös hänen nimissään.

Perjantain kovimmista tuloksista vastasivat Aleksei Konov 3,000 metrin estejuoksussa ajallaan 8.39,6, joka on maailman parhaita tällä kaudella ja moukarin voittaja Romulat Kim, joka heitti 66.64. 10,000 metrillä käytiin melko hyvätasoinen kilpailu, jonka voitti Nikolai Tutov ajalla 28.54,2. Kuulantyönnössä pukkasi Viktor Upsnis 19.11 ja Vladimir Kusnetsov paiskasi keihästään "suomalaislukuihin" 79.84. Kolmiloikassa ylitti Vitold Kreler kuudellatoista sentillä 16 metrin rajan.

—•—

Suomalaiset olivat oppipoikina Moskovan uimahypyissä

Moskova. — Suomalaiset uimahyppääjät epäonnistuivat pahoin Moskovan kansainvälisten uintihyppykilpailujen alkaessa viime viikolla Tshaikan uimalaitoksella.

Itä-Saksan Christine Kanke voitti naisten kolmen metrin ponnahduslautahypyn tuloksella 132,51 pistettä. Suomen Marjukka Vasunto oli 13. tuloksella 89.63.

Miesten kerroshypyt voitti 19 vuotias Viktor Baladin 146.12 pisteellä. Suomen Aime Juvonen oli 20. 113.95 pisteellä ja Osmo Meskanen 22. tuloksella 110.25 pistettä.

—•—

Bulgaria löi Belgian 80—63

Geneve. — Bulgaria löi Belgian pistein 80—63 viime tiistai-iltana Genevessä pelatuissa koripalloilun Euroopan vyöhykkeen olympiakarsintasarjan B-ryhmän uusintaottelussa.

Lauantaina Belgia oli voittanut Bulgarian niukasti 59—57. Ottelu uusittiin bulgarialaisten tekemän vastalauseen tultua hyväksytyksi. Bulgaria jätti vastalauseensa sen takia, että ottelu oli vihelletty päättyneeksi useita sekunteja ennen normaalin peliajan umpeutumista.

—•—

Nevala 75.88

Helsinki. — Keihäsvaliomme ottivat tiistai-iltana mittaa toisistaan Posion Pyrinnön piirikunnallisissa yleisurheilukilpailuissa. Voittajaksi selviytyi Pauli Nevala tuloksella 75.88 Jorma Kinnusen ollessa kannoilla 75.08 kantaneella heitollaan.

—•—

60-kiloinen Mijake nosti MEn 385 kg

Tokio. — Japanilainen Joshinobu Mijake paransi Niigatassa, Japanissa pidetyissä kilpailuissa nimissään olevaa painonnoston höyhensarjan (60 kg) maailmanennätystä saaden kokonaistulokseen 385 kiloa.

Hänen entinen ennätyksensä 377,5 kiloa oli viime lokakuulta. Hänen entistä ennätystään paremman tuloksen saavutti myös Hiroshi Fukuda, joka sai tuloksen 380 kiloa.

Mijake paransi samoissa kilpailuissa myös nimissään ollutta tempausosan ME-tulosta, joka nyt merkitään numeroin 120,5 kiloa. Entinen ennätys oli puoli kiloa heikompi.

—•—

Kiinatar 179

Hongkong. — Kiinalainen 21-vuotias neitonen Wu Fushan selviytyi 179 sentimetrin korkeudesta Taiyanissa Pohjois-Kiinassa viime viikolla. Hänen tuloksensa on maailman toiseksi paras naisten korkeushypytulos.

Aikaisemmin tänä vuonna myös australialainen Michele Mason on hypännyt 179. Maailmanennätys, 191 senttiä, on romanialaisen Jalanda Balasin hallussa.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave. Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Pohjoismaalaisten keskikesänjuhla Vancouverissa 28 p.

Vancouver. — Sunnuntaina, kesäkuun 29 pnä, vietetään skandinaavien vuotuista kesäjuhlaa Swedish-puistossa, Second Narrows-sillan pohjoispäässä, Pohjois-Vancouverissa.

Tästä skandinaavien keskuskomitean järjestämästä kesäjuhlasta, johon osallistuu 12 jäsenyhdistystä, on tullut pohjoismaisten suurkohtaamistilaisuus joka vuosi.

Juhlaohjelma alkaa kello 1 päivällä ja muun ohjelman yhteydessä kruunataan keskikesän kuningatar, jota varten on ehdokkaana viisi siewää neitosta, jotka edustavat norjalaisia, ruotsalaisia, islantilaisia, suomalaisia ja tanskalaisia. Lisäksi on seurapelejä ja muuta ajanvietettä.

Lauantai-iltana on Swedish puiston paviljongilla keskikesän tanssit alkaen kello 9 illalla. Ronny Pajalan yhtye vastaa hyvästä soitosta. Kaikki tervetulleita!

Maailman turuilta

PRINSESSAT POSTIMERKIESSÄ

Tanskan kruununprinsessan Margareten, prinsessa Benedikten ja prinsessa Anne-Marien kuvat ovat postimerkeissä, jotka Tanskan postilaitos julkaisee 24 pnä elokuuta. Merkkiä julkaistaan 35 ja 6 äyrin hintaisina. Värit ovat punainen ja sininen. Molemmissa on 10 äyrin lisämaksu, joka menee Tanskan Punaiselle Ristille. Merkit on piirtänyt Viggo Bang valokuvien perusteella.

* * *

HELSINKI KUTSUU

Kaupungin matkailutoimisto on julkaissut uuden Helsinkiä esittelevän taitelehtisen, jonka 255,000 kappaleen painosmäärä jakautuu kuuteen eri kieliseen painokseen, nim. suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan-, ranskan- ja venäjänkielisiin painoksiin. Taitelehtisen, jonka nimi on Helsinki — Itämeren tytär, taiteellisen lay-out-työn on suorittanut taiteilija K. Bengtsson ja värivalokuvat ovat valokuvaaja T. Kanervan. Karttapiirrokset on suorittanut kaupunkimittausosasto.

Joka toinen kuolee sydän- ja verisuonitautiin

Geneve. — Sydän- ja verisuonisairaudet aiheuttavat lähes puolet kaikista kuolemantapauksista maailman terveysjärjestön WHO:n äskettäin julkaiseman 22 maata koskevan tutkimuksen mukaan. Sydän- ja verisuonitaudit kohtaavat harvemmin naisia kuin miehiä, kävi ilmi tutkimuksessa.

Nämä taudit aiheuttivat vuonna 1961 noin 48 prosenttia kuolemantapauksista tutkituissa maissa, joista useat olivat teollisuusmaita. Korkeimmat kuolleisuusluvut saatiin Länsi-Berliinistä jossa 789 kuoli näihin tauteihin jokaista 100,000 asukasta kohden. Seuraavina tilastoissa olivat Skotlanti (672 100,000 asukasta kohden). Alhaisemmat arvot oli saatu Venezuelasta (195), Kreikasta (234) ja Japanista (275).

Kyproksen "huippukokous" Washingtoniin?

Washington. — Presidentti Johnsonin ilmoitettiin keskustelleen Valkoisessa talossa perjantaina pidetyssä kokouksessa mahdollisuudesta kutsua Kreikan ja Turkin pääministerit Washingtoniin neuvottelemaan Kyproksen kriisistä.

Yhdysvaltain apulaisulkoministeri George Ball, joka vieraili Ankarassa ja Ateenassa tällä viikolla, vihjaisi lehdistön edustajille presidentti Jonhsonin kanssa käymiensä keskustelujen jälkeen, että Washingtonissa järjestetään mahdollisesti Kyproksen kysymystä käsittelevä "huippukokous".

N-liitto johtoon 5-ottelukisoissa

Nykyaikaisen 5-ottelun SM-kilpailut ja niiden yhteydessä käytävät kansainvälinen joukkuekilpailu ja maaottelu Ruotsia vastaan jatkuivat perjantaina aamupäivällä ammunnalla. Voitto meni Neuvostoliiton Albert Mokeeville, joka samalla siirtyi kilpailun johtoon kahden lajin jälkeen.

Neuvostoliittolaiset ampuivat muutenkin hyvin, ja niinpä heillä on kahden lajin jälkeen kolme miestä henkilökohtaisen kilpailun kärjessä ja joukkuejohto ennen suomalaisten ykkös- ja kakkosjoukkuetta.

—•—

Kaija Mustonen Helsingin paras

Helsinki. — Innsbruckin kisojen hopea- ja pronssityttö Kaija Mustonen valittiin viime vuoden parhaaksi urheilijaksi Helsingissä. Kaija Mustonen sai palkintonsa viime perjantaina Kaupungintalolla järjestetyssä tilaisuudessa.

"Vastenmielistä tuomiopäiväsaarnaa"

Helsinki. — Stanley Kubrickin Tri Outolempi, eli: Kuinka lakkasin olemasta huolissani ja opin rakastamaan pommia, ei ole huolestuttanut yksistään senaattori Goldwaterin hengenheimolaisia rapakon takana, se on ehtinyt herättää pahennusta Suomessakin.

"Vastenmieliseksi ja tolkuttomaksi tuomiopäiväsaarnaksi" luonnehti Kubrickin voimallisen satiirin Sören Lindgren Nya Pressenissä 30. 5. Lindgren olettaa, että Kubrick pyrkii filmillään johonkin muuhun kuin sodanvastaisuuteen ja epäilee viimein, että ajatus maapallon menehtymisestä hyväksytään tässä filmissä myönteisenä asiana.

Kubrickin elokuva tarjoaa tietysti mahdollisuuksia erilaisiin tulkintoihin, mutta Lindgrenin loppupäätelmä pakottaa tutkimaan lähemmin ei niinkään paljon Tri Outolempeä kuin herra Lindgrenin ajatusten juoksua. Herra Lingrenin on loukannut se, että Kubrickin elokuvassa upseerit esiintyvät idiootteina, tiedemiehet moraalittomina, poliitikot lahjottavina, diplomaatit vakoilijoina. Tällaisia käsityksiä Lindgren pitää klisheemäisinä. Siitä, ovatko Kubrickin satiirin hahmot klisheemäisiä voitaneen väitellä, mutta se on tuskin tarpeen, sillä samassa hengenvedossa Lindgren jatkaa: "Ja missä tällaisia klisheitä esiintyy, ellei ennen kaikkea taiteilijoiden, kirjailijoiden, teatteri- ja elokuvaväen keskuudessa". Lindgren tuntuu siis haluavan asettaa vastakkain kunnialliset ihmiset — upseerit, tiedemiehet, diplomaatit, poliitikot — ja moraalittomat "boheemin edustajat"! Missä olemmekaan kuulleet tuollaisia "oivalluksia" aikaisemmin?

Oman aikamme historia tarjoaa yllin kyllin eläviä "klisheitä" idioottiupseereista, moraalittomista tiedemiehistä, lahjotuista poliitikoista ja vakoilijadiplomaateista. Näiden "ammattikuntien" oma asia on parantaa mainettaan ja Outolemmen antama muistutus heidän "kuolevaisuudestaan" on hyvin paikallaan aikana, jolloin yhdenkin määräämässä asemassa olevan hullun päähänpisto voi aiheuttaa arvaamattoman vahingon koko maapallolle. Olemme nähneet poliitikkoja, kenraaleja ja valtiomiehiä, jotka ovat tehneet tiedemiehistä juoksupoikiaan ja taiteilijoista mainostajiaan. Emmekö ole jo saaneet niistä tarpeeksi? Täytyy ihmetellä, että joukostamme vielä löytyy joku, joka haluaa kieltää taiteilijoilta oikeuden arvostella ja tarpeen vaatiessa pilkatakin palvelijoitaan. Mitäpä ei kai Lindgrenkään aio väittää, etteivät poliitikot ja kenraalit ole olemassa siksi, että kansakunnat saisivat elää rauhassa? Jos he suorittavat huonosti tehtävään, niin mistä kummasta meidän pitäisi heitä kunnioittaa?

Lindgrenin mukaan Kubrick yrittää sanoa, että ihmisen oveluus saattaa hänet itsensä perikatoon, [illegible] Science fiction-tuotteena hän pitää Kubrickin elokuvan omaperäisyyttä heikkona ja katsoo, että tuomiopäivä on toteutettu aikaisemmin tuhansia keinoja helvetillisemmin ja traagisemmin. Kyllä vaan. Ero on siinä, että Kubrickin elokuva niin farssimainen kuin se onkin, on samalla — valitettavasti — hyvin lähellä todellisuutta ja jos tämä tosiasia ole Lindgrenin mielestä tarpeeksi helvetillinen ja traaginen, niin se on aivan tarpeeksi ikävä meille muille maapallon asukkaille, ja jos lukemattomat varoitukset puhutussa ja painetussa sanassa eivät ole herättäneet Sören Lindgreniä näkemään tosiasioita, niin ainakin Stanley Kubrick on siinä ilmeisesti onnistunut.

Epäilemättä asiat, joista Tri Outolempi kertoo ovat hyvin vastenmielisiä ja niiden ympärillä touhuillaan filmissä usein todellakin tolkuttomasti. Kuitenkin tästä voitaisiin kertoa paljon viihtyisämmällä ja herra Lindgrenillekin miellyttävämmällä tavalla. Mutta silloin ehkä tri Outolempi ei ketään suututtaisikaan. Nyt sen vaikutus on ollut herättävä, ja Lindgren teki aivan oikein ilmaistessaan oman kantansa julkisuudessa. Nähtyään Tri Outolemmen hän ei ole lakannut olemasta huolissaan. — Leikkaaja.

BAKTEERIVILJELYSTÄ IHMISEN LIHALLA

Frankfurt. — Auschwitzin keskitysleirin laboratoriossa työskentelevät vangit pakotettiin keittämään ihmisenlihaa bakteeriviljelystutkimuksia varten, kerrottiin Frankfurtin tuomioistuimessa.

39-vuotias tshekkoslovakialainen hammaslääkäri Imrich Goenczi, joka sodan aikana joutui Auschwitziin ja kyseiseen laboratorioon, kertoi seuraavaati: "Me saimme lihaa, hevosta tai nautaa, josta meidän oli keittämällä valmistettava seerumia. Meillä vangeilla oli tapana jakaa liha keskenämme, kun seerumi oli valmista. Eräänä päivänä saimme taas annoksen lihaa, ja näin heti, ettei se voinut olla hevosen- tai naudanlihaa. Sanoin vankitoverilleni, että tällä kertaa olemme saaneet ihmisenlihaa."

Goenczi esiintyi todistajana 21 joukkomurhista syytetyn Auschwitzin keskitysleirin vartijan oikeuden käynnissä. Hän kertoi olleensa yhdessä isänsä kanssa 400 juutalaisen joukossa, jotka lähetettiin Auschwitzin Maidenekin keskitysleiristä kesäkuussa 1943.

"Isäni ja minut pantiin töihin tieltyömaalle. Eräänä päivänä muuan SS-mies sieppasi isäni lakin ja heitti sen menemään. Kun isäni meni noutamaan lakkia, SS-mies ampui hänet", kertoi Goenczi.

Kubanin kasakat ja muuta

Helsinki (KU:lle Aarre Nojonen) — Jostakin 5,500 metrin korkeuteen kohoavan Elbrusin lähettyviltä saa alkunsa Kuban-joki, joka virtaa halki Pohjois-Kaukasian alueiden. Sen 900 kilometrin pituisen vaelluksen tärkeimmät taipaleet ovat sijoittautuneet Mustan ja Asovanmeren muodostamaan niemekekolmioon, joka tunnetaan hallinollisesti Krasnodarin alueen nimellä, mutta jota joen mukaisesti nimitetään tavallisesti Kubaniksi. Ja kukapa ei olisi kuuullut Kubanin nimeä! Kubanin kuulut kasakat, kubanilainen vilja ja sokeri, kubanilainen tee, viini ja tupakka sekä myöhempinä aikoina kubanilaiset säilykkeet tunnetaan laajalti. Kun Krasnodarille sitä paitsi kuuluu 500 kilometriä Mustan meren hiekkarantoja sellaisine kylpyläkeskuksineen kuin Sotshi, Adler, Tuapse ja Anapa niin ei ihme, jos Krasnodarin alueesta puhutaan myös "Venäjän helmenä".

Luonnon vaihtelevaisuus samoillakin leveysasteilla vahvistuu Krasnodarin alueella. Sen halki kulkee 45. leveyspiiri, sama joka halkoo myös sanokaamme Mongoliaa ja Kiinan pohjois-osaa, Yhdysvaltojen suuria järvialueita jne. Kun Mongoliassa tammikuun lämpö liikkuu —35 ja —10 asteen välillä, on se Krasnodarin pohjoisosassa keskimäärin —3, ja merenranta-alueella vieläkin pehmeämpi: tammikuun keskilämpö on +2:sta +4:ään asteeseen. Lumi säilyy kauimmillaan 3—4 päivää. Näillä seuduin kasvillisuus on jo subtroopillista.

Krasnodarin — alueen samannimisen pääkaupungin — lentokentällä tunsi "Venäjän helmen" vaurauden heti kun lentokoneen ovi oli avattu. Sisään tulvahti maanläheinen, pehmeä lämpöaalto. Taivas oli pilvessä eikä aurinkoa näkynyt, mutta se hehkutti pilviverhon takaakin. Ilmassa tuoksui hedelmällinen ja kostea vaa. Sen voima tunkeutuu päällimmäiseksi kaupungeissakin. Esimerkiksi pääkaupungissa Krasnodarssa hallitsevat vehreiden puiden luomat varjoisat kadut. Kaupunki on piikki valokuvaajan lihassa. Sitä on vaikea kuvata, ellei tyydy puihin. Kadunpinnasta katsoen ne peittävät rakennukset ja jos nousee talojen yläkerroksiin, on kuvaaminen vieläkin työläämpää. Kaupungissa ei ole pilvenpiirtäjiä, on tasakorkuisista 5—6 kerroksista talostoa. Tuuheat lehtipuut peittävät ne niin, ettei ylhäältäkään kuvaten saa filmille muuta kuin lehtipuiden latvamaton. Poikkeuksen muodostavat vain vastarakennetut kaupunginosat. Niissä puusto on vielä pientä.

KUBANIN KASAKAT

18. vuosisadalla Turkin ja Venäjän raja määrättiin kulkemaan Pohjois-Kaukasiassa. Mustan meren kasakat saivat tehtävän toimia rajavartioina ja niin he 1793 perustivat Kuban-joen varrelle pienen linnoituksen. Vähää myöhemmin paikalle ryhdyttiin Katariina Suuren käskystä muodostamaan Jekaterinodariksi (Katariinanalahja) nimitettyä kaupunkia, josta tuli mustan meren kasakoiden sotilasjoukkojen hallinnollinen keskus. Kaupunki oli pitkään kuitenkin vain kyläpahanen, jonka asukasluku sotilashenkilöineen kohosi vain tuhanteen. Syynä oli se, että rajakaupunkina Jekaterinodar oli ainaisen uhan alaisena, mutta myös se, että kaupunkiin sallittiin muuttaa vain kasakkaheimoon kuuluvien. Sen jälkeen kun kaupunki 1867 julistettiin varuskuntakeskuksesta siviilikaupungiksi tapahtui muutos. Kasakat, jotka eivät halunneet ryhtyä säätyläisiksi kauppiaiksi tms. muuttivat pois, heitä oli tuolloin n. 800 perhettä, ja tilalle tuli monin verroin enemmän muita. Kahta vuotta myöhemmin Jekaterinodar sai rautatieyhteyden ja myöhempinä vuosikymmeninä sen merkitys rautatieliikenteen solmukohtana kasvoi ja vuosisadan vaihteessa se oli jo suuri liikennekeskus. Kun 1871 siellä oli 17,522 asukasta, oli niitä 1890 66,808. 100,000 asukkaan raja sivuutettiin ensimmäisen maailmansodan edellä.

Lokakuun vallankumouksen jälkeisinä vuosina Jekaterinodar oli kiihkeiden taistelujen näyttämönä, sillä se oli toisaalta siellä valkokaartilaisten ja interventiojoukkojen eteläinen tuki, kenraali Kornilovin pesäke, toisaalta siellä syntyivät esim. Ivan Kotshubein ratsujoukkojen legendaariset urotyöt. Taistelut heijastuvat kaupungin nimessäkin: kiitollisuuden osoitukseksi puna-armeijaa kohtaa Jekaterinodarin nimi muutettiin 1920 joulukuun 22. päivänä Krasnodariksi. Nyt se on Krasnodarin alueen neljän miljoonan asukkaan pääkaupunki, jonka oma asukasluku ylittää 400,000.

MAATALOUTTA . . .

Krasnodarin alueen maatalouspuolta korostaa jo sekin, että tällä alueella, joka on kokonaispinta-alaltaan, noin ¼ Suomesta (83,700 neliökm.) toimii ainoastaan 323 kolhoosia ja 212 valtiontilaa. Toisin sanoen tilat ovat kooltaan suuria, niiden koot vaihtelevat 3,000—30,000 hehtaariin. Käytännöllisesti katsoen tilakoko ilmaisee samalla — jos ei kylvöalaa, niin ainakin — viljelyskelpoisen maan pinta-alaa. Maatalous on voimakkaasti koneellistettua, jota todistavat muutamat numerot: traktoreita alueella on 30,000, viljanleikkuupuimureita on 8,500, noin 4,000 kpl maissinleikkuupuimuria, yli 3,000 juurikkaannostokonetta.

ÖLJYÄ KÄSIN KOSKEMATTA . . .

Siitä, että Krasnodarin alue on öljy- ja maakaasuvarannoiltaan rikkainta aluetta (se koskee siis maansisäisiä varastoja eikä tuotantomäärää) vakuuttui jo yksin automatkalla Krasnodarista etelään, Krimskin kaupunkiin. Matkaa kertyy noin satakunta kilometriä ja se on koko ajan öljy- ja maakaasutornien metsikköä. Matkan varrella on myös Abinskin öljy- ja kaasukenttä, joka oli varsin mielenkiintoinen tuttavuus. Tämä kenttä edustaa vain yhtä tuotantopistettä ja käsittää noin 15 kilometriä pitkän ja ½—2 km leveän tuotantoalueen. Päivittäin kenttä tuottaa noin 1,500 tonnia öljyä ja 100,000 kuutiom kaasua. Toisin sanoen kysymyksessä on erittäin runsastuottoinen piste, mutta työntekijöitä on kuitenkin vain 170 joista 16 insinööriä ja tekniikkoa. Työntekijämäärän vähyys selittyy sillä, että tuotanto on täysin automatisoitua ja kauko ohjattua. Ihmisvoimaa tarvitaan vain automaattilaitteistojen huoltoon ja korjaustöihin. Mitä kauko-ohjattu automatisointi merkitsee käytännössä, siitä yksi esimerkki on erittäin valaiseva.

Abinskin tuotantokentän hallintokeskuksessa on pieni huone jonka pinta-alan peittää harmaa kymmenillä katkaisijoilla ja pyöreällä kuvaputkella varustettu pöytä. Sen ääressä istuu naishenkilö, joka silloin tällöin alkaa napsia katkaisijoita ja seuraa pienen valopisteen piirtämää kuviota kuvaputkessa. Tällä valvotaan kentällä toimivien noin 200 öljypumpun työskentelyä. Aikaisemmin pumppujen toimintateho, tuloputkien parafiinitukkeutuminen ym. oli tarkastettava paikan päällä ja kokonaiselta työryhmältä se vaati yhteensä viikon työn. Toisin sanoen, kun sarja oli päästy loppuun, oli se jo taas aloitettava alusta. Nyt laitteistoa valvova neitonen tarkastaa pumppujen toiminnan yksinään katkaisijoita kääntämällä eikä 200 pumpun toiminnan tutkiminen vie kuin pari tuntia. Valopisteen kuvaputkeen piirtämä kuvio kertoo erehtymättömästi, mitä pumppu kaipaa: kiihdyttämistä vaiko hidastamista jne.

MILJOONITTAIN SÄILYKKEITÄ . . .

Säilyketeollisuus, jos mikään on sesonkiluontoista. Kun Krimskin suuren säilyketehtaan 3,000 työntekijää ovat kuitenkin vakinaista työvoimaa eivätkä joudu välikausina tekemään mitään täyte- tai tilapäistöitä, on se osoitus erinomaisesta töiden järjestelystä sesongin mukaan.

Kun sanokaamme suomalainen perheenemäntä avaa Krimskin tehtaan valmistaman hernepurkin tai tomaattimehuastian tai herkkukurkkupurkin tai jotakin muuta tehtaan tuotetta sisältämän säilykkeen, ei hänellä varmastikaan ole käsitystä tuottajasta. Ei ollut minullakaan ennen kuin tutustuin tähän jättiläiseen, jonka tuotteita tunnetaan kymmenissä maissa. Ehkäpä tehtaan vuotuinen tuotantoluku: 130 miljoonaa purkkia säilykkeitä, tonneittain syväjäädykkeitä ja ruokavalmisteita kun lisään että esimerkiksi hernesäilykepurkkeja valmistetaan noin kuukauden kestävänä sesonkiaikana parhaimmillaan 1,200,000 purkkia päivässä, niin tuotantovauhdista saanee jonkinlaisen kuvan. Vuorokaudessahan on sentään "vain" 86,400 sekuntia. joten tuotantovauhdiksi tulee sekunnissa 13 kappaletta 400 gramman purkkeja. Kun seurasin koneita, jotka automaattisesti taivuttavat ja juottavat tinapellistä säilykepurkkeja niin nopeasti ettei silmä ehtinyt seurata mukana — puhumattakaan että olisi ehtinyt laskea niiden määrää, niin tuotantovauhti ei enää kummastuttanut. Ei enää kummastuttanut sekään, että tomaattisesongin huippuna joka päivä 1,500 tonnia tomattia muuttui mehuksi, tahnaksi tai muuksi tuotteeksi täyttäen 1,500,000 purkkia, että sokerimaissisäilykepurkkeja tuotetaan noin 250,000 päivässä jne.

Tuotannon jakamisesta sesongin mukaan oli jo puhetta. Kesä ja syksy ovat aikaa, jolloin purkitetaan herneet, tomaatit, kurkut, maissi, viinirypäle y.m. Talvella ja keväällä taas valmistetaan lihasäilykkeitä, valmisruokia (joko purkeissa tai syväjäädytettyinä). Huomiota kiinnitti se että niin herneet kuin muutkin tuotteet ovat sataprosenttisen puhtaita luonnontuotteita. Minkäänlaisia kemikaaleja ei saa käyttää sanokaamme herneiden värin säilyttämiseen, kuten tehdään useimmissa länsimaissa. Ne voivat olla vaarattomia, kuten esim. amerikkalaissäilykkeiden teksti vakuuttaa, mutta "ne ovat kaikesta huolimatta kemikaaleja ja siksi emme salli niiden käyttöä", huomautti tehtaan johtaja, 36-vuotias hienostuneen miehekäs Leonid Semjonov, joka on noussut tehtaan johtajaksi käyden läpi kaikki vaiheet harjoittelijasta ja remonttimiehestä lähtien. "Jos meidän herneemme ovatkin sitten väriltään hieman haaleampia niin kuluttaja voi olla vakuuttunut, ettei niistä puhtaista luonnontuotteista ole pienintäkään vaaraa jatkuvastikaan käytettynä" hän lisäsi.

Helsinki-mitali Väinö Aaltoselle

Helsinki. — Perinteellisin menoin, kiertoajeluin, ilmaisin elokuvaesityksin ja kaupungin eri laitoksiin suuntautuvin tutustumiskäynnein vietettiin taas perjantaina Helsinki-päivää. Illalla kello 7 pidettiin kaupungintalon juhlasalissa Helsinki-mitalien ja Suomen Kaupunkiliiton ansiomerkkien jakotilaisuus. Helsinki-mitali ojennettiin kaupungin erityisenä tunnustuksena akateemikko, professori Wäinö Aaltoselle. Akateemikko Aaltosen kotikaupunki on Turku, mutta hän on valinnut toiseksi kotikaupungikseen Helsingin, joka on myös saanut runsaan osan hänen teoksistaan.

Helsinki-mitalin sai niin ikään neljä luottamusmiestä ja 117 viranhaltijaa. Suomen Kaupunkiliiton myöntämä kultainen ansiomerkki 30 vuoden palveluksesta ojennettiin 57:lle, hopeinen ansiomerkki 25 vuoden palveluksesta 96lle ja 20 vuoden palveluksesta 82lle viranhaltijalle ja työntekijälle.

Lähettäkää *erikoisonnittelunne* suomalaisen kulttuuriväen **SUURJUHLALLE** VAPAUDEN välityksellä

Elokuun 1 ja 2 päivinä vietetään South Porcupinessa ja Timminsissa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen LAULUN, SOITON JA KISAILUN SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 23 pnä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta onnea ja menestystä kulttuuriväen vuotuiselle SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta 2.00

Parhaimmat **onnittelumme** yhteiselle vuotuiselle **suurjuhlalle!** Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LÄHETTÄKÄÄ ONNITTELUNNE

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE,

joka tänä vuonna vietetään South Porcupinessa ja Timminsissa elokuun 1 ja 2 päivinä

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 23 pnä. Siinä julkaistaan yksityisten, järjestöjen, seurojen, kerhojen ja liikelaitosten onnitteluja ja tervehdyksiä yhteiselle vuotuiselle SUURJUHLALLE.

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon, lähettämällä onnittelunne Vapauden suurjuhlanumeroon!

Yksityiset onnittelut 50c ja $1.00. Erikoiskehyksissä julkaistavat henkilökohtaiset onnittelut $2.00, $3.00 ja $4.00.

KERÄÄJAN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

NIMI	$	¢

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

8:n HUONEEN TALO, SEMENTTIkellari, öljylämmitys, 1 tontti sekä seitsemän huoneen talo, kaksi kahden huoneen mökkiä, kahden auton talli, kolme tonttia. Vuokralaiset asuu. Lähemmin: A. Laari, 118 Arthur St., St. Catharines, Ont. (EI 16—July 14)

MYYTÄVÄNÄ

NOIN 35 LEVYÄ I LK:N VISAKOIVUVIILUA (vaneeria) noin 40" x 80". Hinta $120.00. Lähemmät tiedustelut: Elmer Ypyä, Balsam Creek, Ont. (13—16)

FARMI MYYTÄVÄNÄ

170 EEKKERIN FARMI myytävänä Waters-kunnassa, 7 mailia Copper Cliffista. Kysykää: puhelin 673-1137. (16—18)

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

POIKETKAA!
LAKEWAY CONFECTIONERY
Hyvä varasto aikakausijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.
Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA ... täydellinen
"GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Nyt halvalla
"ME NAISET"
julkaisun
IRTONUMEROITA
Vain 25c kpl.
(Tavall. 40c kpl.)
eli
4 kpl. $1.00
ynnä postitilauksista liitettävä mukaan 20c 4 numeron ja 35c 8 numeron postitukseesta.
"Me naiset"-julkaisu tuo elämäänne virkeitä päiviä
Aistikas monivärikuvitus
Kiirehtikää, sillä pääsette osalliseksi tästä suuresta alennuksesta!
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Juhannus- eli oikeammin kokkojuhlaa vietetään Työn Puistossa perjantaina, kesäkuun 26 pnä. Sisäänpääsy juhlapaikalle vain 25 senttiä. Tilaisuuden järjestää taas sekakuoro Sävel.

V.- ja u.-seura Alertsin kokous pidetään Finnish haalilla torstaina, kesäkuun 18 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla. Kaikki jäsenet mukaan.

Sävel-kuoron, Visan ja Alertsin yhteinen pikkulaulujuhlien järjestämiskokous pidetään Finnish haalilla tänään tiistaina, kesäk. 16 pnä, alkaen klo 7.30 illalla. Kaikkia jäseniä pyydetään saapumaan.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Beaver Lakella on kesäjuhla ja urheilukilpailut kesäkuun 21 pnä. Urheilukilpailut alkavat klo 11 ap.

Taas arvokas palkintolahjoitus Beaver L. Jehulle

Beaver Laken Jehu on saanut vastaanottaa monta arvokasta palkintolahjoitusta joka puhuu korutonta kieltä siitä, kuinka paljon ystäviä seuralla on. Nyt saimme juuri vastaanottaa erittäin arvokkaan palkintolahjoituksen liittomme ja Jehun kunniajäseneltä St. Catharinessa nykyään asuvalta Reino Kedolta, joka lahjoitti seuralle kaksi erittäin kaunista taiteellista taulua jotka on tilattu erikoistilauksella ja joiden arvo on melkoinen. Taulut ovat suurikokoisia ja palkintoina erittäin arvokkaita. Lahjoittajan toivomuksesta on toinen tauluista luovutettu naisten kilpailuun 3-ottelussa ja kilpaillaan siitä nyt ensikerran CSJ:n osaston ja Jehun yhteisesti järjestämillä kesäjuhlilla täällä Majavajärvellä kuluvan kuun 21 päivänä. Tämä lahjoitus on tehty tarkoituksella saada naisten urheiluun vauhtia ja innostusta, ja kyllä siitä kannattaakin kilpailla ja harjoitella. Saapukaapa naiset suurella joukolla yrittämään tätä kaunista maalausta. Joka palkintoon saa ensimmäiseksi kolme kiinnitystä saa tämän upean taulun lopullisesti omakseen.

Toinen taulu on yhtä suuri ja komea ja kuvaa talvimaisemaa ja parhaillaan käynnissä olevaa hiihtokilpailua jossa kilpailijat ovat maastossa keskellä jylhää talvista luontoa. Tästä kilpaillaan Jehun kilpailuissa yleisessä sarjassa ensikerran ensi talvena. Tahdomme seuran ja kaikkien Beaver lakelaisten puolesta lausua Reino Kedolle toverillisemmat kiitoksemme arvokkaasta lahjoituksesta. Reino on aikaisemminkin muistanut Jehua lahjoituksilla. Saapukaa suurella joukolla majavajärveläisten kesäjuhlaan 21 päivänä. Juhlat aloitetaan sunnuntaina klo 11 aamupäivällä urheilukilpailuilla. Jännittäviä otteluja eri sarjoissa.

Ampumisessa tulee jännittävää myöskin, sillä nythän kilpaillaan toisen kerran edesmenneen Väinö Overmarkin valmistamasta ja Evert Mäenpään lahjoittamasta kiertopalkinnosta jota puolustaa itse lahjoittaja. Muitakin seurapelejä on kentällä. Katsokaa maksullista juhlailmoitusta tiistain Vapaudesta 16 päivänä silloin näette mitä kaikkea Beaver Laken juhlassa tarjotaan juhlayleisölle päivällä ja illalla haalilla. — Tekonimus.

TILATKAA VAPAUS

32 uutta sairaanhoitajatarta

Suoritettuaan 3-vuotisen kurssin ja harjoituskauden Marymount sairaanhoitajatarkoulussa, Sudbury Memorial-sairaalassa, 32 uutta sairaanhoitajatarta antoi sunnuntaisessa juhlassa Empire-teatterissa sairaanhoitajatarvalansa ja sai sekä päästötodistuksensa, että "neulansa".

Näiden uusien sairaanhoitajattarien joukossa oli m.m. Linda Aaltonen Lac du Bonnetista, Gayle Korpinen, Livelysta, Ont., ja Carol Seppälä, Livelysta, Ont.

Kannistolla oli tulipalo eilen

Anni ja August Kanniston talossa, Työn Puistoa, vastapäätä Sudburyssa, syttyi eilen illalla klo kuuden tienoissa tuliplo, joka aiheutti melko suurta vahinkoa, vaikka palo saatiinkin kontrolliin niin, ettei rakennus tuhoutunut kokonaan.

Alustavien tietojen mukaan palo oli saanut alkunsa rakennuksen yläkerrasta missä asui mr. ja mrs. A. Hutman perheineen. Mikäli tiedämme, yläkerrassa ei ollut ketään kotona palon syttyessä. Alakerrassa asunut mrs. Kannisto oli lähtenyt noin tuntia ennen palon syttymistä jonkun matkan päässä asuvan Sofia Pöntiön luo kyläilemään ja hälytettiin sieltä takaisin kotiin. Palon syttyessä oli siis talossa vain August Kannisto joka vanhoilla päivillään joutui näkemään oman kotinsa liekkien vallassa.

Alakerrassa oli saatu huomattava osa Kanniston irtaimistosta pelastetuksi mutta yläkerran asukkaiden huonekalut ja muut turmeltuivat joko liekeistä ja savusta tai rakennukseen päästetystä vedestä.

Nopeasti paikalle tullut palokunta sai navakasta tuulesta huolimatta tulen kontrolliinsa ennenkuin liekit saivat talon kokonaan valtaansa, mutta suurta vahinkoa tulipalo ja sen sammutukseen käytetty vesi kuitenkin aiheutti molemmille perheille.

Majavajärveläisillä talkoot perjantaina

Beaver Lake. — Sunnuntaina pidettävien juhannusjuhlien ja urheilukilpailujen onnistumisen hyväksi on Beaver Laken urheilukentällä talkoot perjantaina, kesäkuun 19 pnä alkaen kello 10 ap. Talkoolaisia pyydetään tuomaan mukanaan heinänkatkaisukoneita, haravia, lapioita ja muita tarvittavia työkaluja. Tervetuloa! — Vic.

Päästötodistuksia yliopistoista

Useita suomalaissyntyisiä tyttöjä ja poikia on niiden joukossa, jotka saivat nyt joko Bachelor of Science- tai Bachelor of Art-tittelin University of Sudbury Collegesta ja Huntington Collegesta.

Näistä oppilaitoksista päästötodistuksensa saaneiden joukossa oli Kenneth Poutanen, Aulene Maki ja M. Sandblom, Sudburysta sekä Paul Nelimarkka, Copper Cliffista.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Nikkelialueella asuvien kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi saatiin jälleen tukea kun Meimi Kainulainen, Whitefishista lahjoitti siihen tarkoitukseen $2.00. CSJn Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Mrs. Hilma Seppälä saatettiin haudan lepoon torstaina

Sudbury Memorial sairaalassa kuollut mrs. Hilma Seppälä Copper Cliffistä, haudattiin torstaina. Lougheedin hautaustoimiston kautta Park Lawn hautausmaahan. Pastori A. Heinilä Pyhän Matteuksen suomalaisesta kirkosta suoritti ruumiinsiunauksen.

Kantajina palvelivat Arvo Raasu, Frank Ojala, Uno Korpi, Yrjö Wesanen, Toivo Ranta ja John Kontturi.

Pormestari Fabbro nimittäisi koululautakunnat

Reginassa pidetyssä pormestarien ja kunnallisyhdistyksen kokouksessa ollut Sudburyn pormestari Fabbro on sitä mieltä että koululautakunnat pitäisi nimittää — eikä valita —jos kerran on niin, että kaupungin valtuustoa arvostellaan myös niiden työstä.

Pormestari Fabbro sanoi hämmästyneestä tiedosta, että joissakin kunnissa menee 6 prosenttia kunnallisista menoista opetukseen eli koulumenoihin.

Korostaen liittohallituksen vastuuvelvollisuutta nykyisestä koulutilanteesta pormestarien yhdistyksen kokous hyväksyi päätöslauselman missä sanotaan: "Canadan pormestarien ja kuntien yhdistys kehoittaa liittohallitusta ryhtymään sellaisiin finanssijärjestelyihin, joiden perusteella maakunnat voivat täyttää tehokkaasti vastuuvelvollisuutensa kunnille opetuslaitosten rahoittamiseksi ja ylläpitämiseksi."

Väittäen, ettei koululautakuntia arvostella riittävän kovasti, pormestari Fabbro sanoi, että "paras menetelmä olisi se, ettei koululautakuntia valittaisi, vaan että kaupungin valtuusto nimittäisi ne."

Sudburyn koululautakunnat valitaan nyt 2-vuoden virkaudeksi valitsijain toimesta samalla tavalla kun valitaan kaupunginhallintokin.

Viemäripumppulaitos automatisoitavaksi

Kelly-järvellä sijaitseva 3-miehinen viemäripumppulaitos voidaan pian automatisoida. Ontarion maakunnan vesiresurssiokomissio tiedoittaa suunnitelleensa "periaatteellisesti" tämän pumppuaseman automatisoinnin niin, että sen ylläpidossa tarvitaan vähemmän työvoimaa.

Suunnitelma edellyttää, että Kelly-järven pumppulaitos yhdistetään automatisoiduilla hälytyslaitteille David-kadun pumppulaitokseen.

Lopullista päätöstä automatisoinnista ja sen vaikutuksesta työvoimamäärään ei ole vielä tehty, mutta yhtenä mahdollisuutena on, että 2 miestä olisi edelleen 8-tuntisella vuorolla, kolmannen "hiljaisen vuoron" tullessa täydellisesti automatisoiduksi.

Tri Ian Davidson haudataan tänään

Sudburyssa hyvin tunnettu lääkäri, tri Ian W. Davidson, joka oli viimeksi Ontario Crippled Children yhdistyksen palveluksessa Torontossa ja kuoli Torontossa sunnuntaina sydänhalvaukseen, tri Davidson haudataan Torontossa tänään, tiistaina, kello 1.30 ip. Hän oli kuollessaan 55 vuoden ikäinen.

Noin viisitoista vuotta Sudburyssa toiminut ja suorittamistaan leikkauksistaan tunnetuksi tullut tri Davidson meni kolmisen vuotta sitten Torontoon, missä hän antoi kykynsä ja tarmonsa raajarikkoisten lastenhoitoklinikan hyväksi jonka johtajana hän toimi.

Uusi sopimus takaa Itä-Saksan rajat

(Jatkoa sivulta 1)

suljetut. Tarvitaan vain hyvää tahtoa ja suurta velvollisuudentuntoa oman kansan ja vallankumousliikkeen edessä.

Pääministeri sanoi ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäistä avunantosopimusta, joka perjantaina solmittiin Neuvostoliiton ja Itä-Saksan välillä, esimerkiksi sosialististen valtioiden keskinäissuhteista.

Walter Ulbricht, joka puhui pääministerin jälkeen, korosti niin ikään sopimuksen merkitystä sekä toisen maailmansodan jälkeen vahingollisen toiminnan kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä ja sosialististen maiden keskinäissuhteissa.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Argentiina kansallistaa ulkomaalaiset öljy-yhtiöt

Buenos Aires. — Argentiina kansallistaa maassa toimivat ulkomaalaiset öljy-yhtiöt, ilmoitetaan hallituspiireistä. Argentiinan valtion öljy-yhtiö YFPn haltuun siirtyy maassa olevan kymmenen ulkomaalaisen öljy-yhtiön kaikki niiden tähänastiset omaisuus. Kansallistamista ryhdytään toteuttamaan kesäkuun 15 päivästä lukien.

Argentiinan hallituksen toimenpiteet ulkomaisten öljy-yhtiöiden kansallistamiseksi ovat öljy-yhtiöiden tyksenä. Argentiinan presidentti Arturo Illia julisti jo seitsemän kuukautta sitten kaikki ulkomaalaisten öljy-yhtiöiden sopimukset toimiluvat mitättömiksi, koska ne oli hankittu aikaisemmin täysin lain vastaisesti. Tämän julistuksen jälkeen ulkomaalaiset öljy-yhtiöt ovat jatkaneet toimintaansa ilman laillisia sopimuksia tai mitään varmuusvakuutuksia vastaisuuden varalle. Kesäkuun puolivälissä aloitettava kansallistaminen tapahtuu asteettain.

Irvokkaan hauska
MARK TWAIN'in KIRJAUUTUUS
"MATKAKIRJEITÄ MAASTA"
NYT SAATAVANA
215 sivua Hinta sid. $3.70

Kaikki DeVoton kokoama aineisto on sellaista, mitä Twain ei eläessään julkaissut. Monissa kirjoitelmissaan hän niet häikäilemättä pilkkaa ihmisten tekopyhyyttä, hauskan irvokkaasti tosin, mutta myös viiltävästi maailman ostien. Teoksen toisena hallitsevana piirteenä on mielikuvituksen raisu leikki: ajatus samoaa pitkin ja poikin luomakuntaa muinaisalkoon jättiläisliskoista mikroskooppiseen atomiin, joka "huviksen vaelteli vesipisaran mahtavien lainaavariantojen välillä". "Matkakirjeitä maasta" sisältää suurimman osan Bernard DeVoton toimittamasta Twain-valikoimasta "Letters from the Earth", joka ilmestyi Amerikassa vasta v. 1962 kustantajan saatua kirjailijan tyttären suostumuksen.

Tilatkaa jo tänään osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Mielihyvin järjestämme kaikki Teidän
AUTOVAKUUTUKSENNE
Lähempiä tietoja saatte soittamalla 675-5683
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

PERHEEN NUOREMMILLE

IRJA-TÄTI

Annette Was At Her Sister's Graduation

Dear Irja-täti, boys and girls.

Last Thursday I was at my sister's graduation. She was carrying a bouquet of red roses. We all went there, Aila and I couldn't go to the graduation dance Friday night. Now my sister is a graduate nurse.

How is grandpa feeling now, since he got out of the hospital? We were at your place on Sunday but you were not home. You better be home next time we come to your place grandpa. I hope you are feeling fine. This is all for now.

Annette Alanen.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Terveisiä kesälomalta. Ensinnäkin suurkiitos Vapauden sedälle viime viikkoisesta postilaatikosta. Ei niitä uintiilmoja ollut vaan oli se muutenkin hauskaa päästä lomalle. Nyt tiedän kuinka jännittyneinä te lapset odotatte kesälomalle pääsyä.

Tämän päivän postilaatikkoon on kirjeet Alasen tytöiltä. Heidän siskonsa Aileen on saanut päästötodistuksen sairaanhoitajattareksi. Aileen nuoren aikaisemmin kirjoitteli Perheen nuoremmille samoin heidän veljensä Arnold, ja nyt ovat vuorossaan Annette ja Aila.

Thanks a lot girls for writing and telling us about the different happenings.

Kiitoksia paljon Elsie-tädille. Julkaisemme Mervinin kirjeen seuraavassa perheen nuoremmille. By the way have any of you written to Mervi in Finland? Remember we published her letter in April.

Good luck to all in your final exams. Kuulemiin Irja-täti.

DEPENDS!

Nice old lady: "And now, my little man, suppose there were only two pieces of cake left — a large piece and a small one. Which one would you give to your brother?"

Medium-sized boy: "Do you mean my big brother or my little one?"

THE CHILDREN'S CORNER

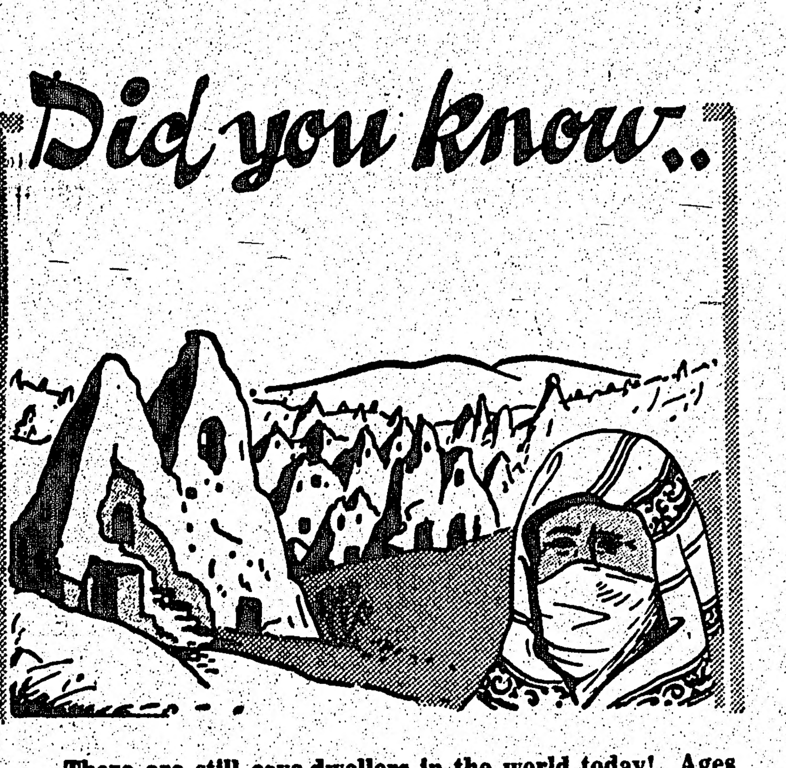

There are still cave-dwellers in the world today! Ages ago, fiery volcanos swept down ashes and lava onto the countryside of the Anatolian highlands in Turkey. Wind and rain carved the rocks into natural pyramids. Early Christians built chapels within the rocks. Today many Turkish farmers still live in the caves.

Gathering Butterflies

Each summer, the bright, beautiful butterflies give a joyful touch to the fields and meadows.

Moths are also beautiful creatures, but they fly mostly at night; butterflies of course fly in the daytime. Moths usually have rather thick bodies, while butterfly bodies tend to be long and slender. Butterflies have knobbed or feathered antennae, or feelers, while moths do not have knobs. Butterflies alight with their wings upright, while moths come to rest with wings folded against their bodies.

Some butterflies and moths live only a few days, but others live as long as 8 or 10 months. Most have a life span of from 4 to 6 weeks.

If you wish to collect butterflies and moths, your needs will be simple: a bag net, a collecting box, some paper containers, a small paint brush, and a small container of regular gasoline. Ethyl gasoline should not be used, because it contains lead.

July and August are the best months for collecting. Moths should be hunted after dark. Often they are found near fruit trees, feeding on the sap, or near lights.

Capture the insects with a net, but do not touch their wings with your fingers. The wings are covered with tiny coloured scales: touching them may take off some of the scales and spoil the beautiful pattern. The insect should always be picked up by its body.

After you have captured a butterfly or moth, place a drop of gasoline on its body with the brush. This will kill the insect and will not harm the colours if you do not allow the gasoline to touch the wings. A slower method of killing your insects is to place them in a wide-mouthed jar on a wire mesh above a pad soaked in gasoline. The jar should always be opened outdoors and never be brought near any sort of flame.

Place your insect in a paper container and put it carefully in your collecting box. Unless you are going to mount it right away, whatever you keep it in should contain a pad moistened with water. This is to keep your insect from drying out and becoming brittle. (If they do dry out, they can be softened again by leaving them in a closed jar which contains moisture.)

Aila Has Finished Her Final Examinations

Dear Irja-täti, boys and girls.

Well I'm finished with my final exams which weren't too hard. I think I did well in most of them. Yesterday it rained here almost all day. Now we have enough rain water. Many mornings I have seen frost on the ground but still the wild strawberry flowers manage to live.

Oh boy next month the summer holidays start. On June 18th our school is having a concert in the evening.

I wish good health to grandma and grandpa.

Aila Alanen.

Puzzles

HIDDEN WORDS

Find the name of a country and one of its chief towns in each sentence.

1. Tom travels so slowly, stopping at every inn or wayside pub.
2. Off ran Cecil at a gallop — a risky thing with so much traffic.
3. I thought it a lying report, from every point of view.
4. Take some cocoa, then sugar and hot milk and you will agree certainly that it makes a nice drink.
5. My brother rode his Vespa in a mad ride around the town.
6. An actor on tour hardly has time to scan a daily paper.
7. My sister is going to teach in a new type of kindergarten school.
8. I can nearly swim now. A lesson from you would help. Send a card if Friday will do.

ANSWERS:

1) Oslo, Norway; 2) France, Paris; 3) Italy, Rome; 4) Athens, Greece; 5) Spain, Madrid; 6) Toronto, Canada; 7) China, Pekin; 8) Wales Cardiff.

LI'L PEDRO

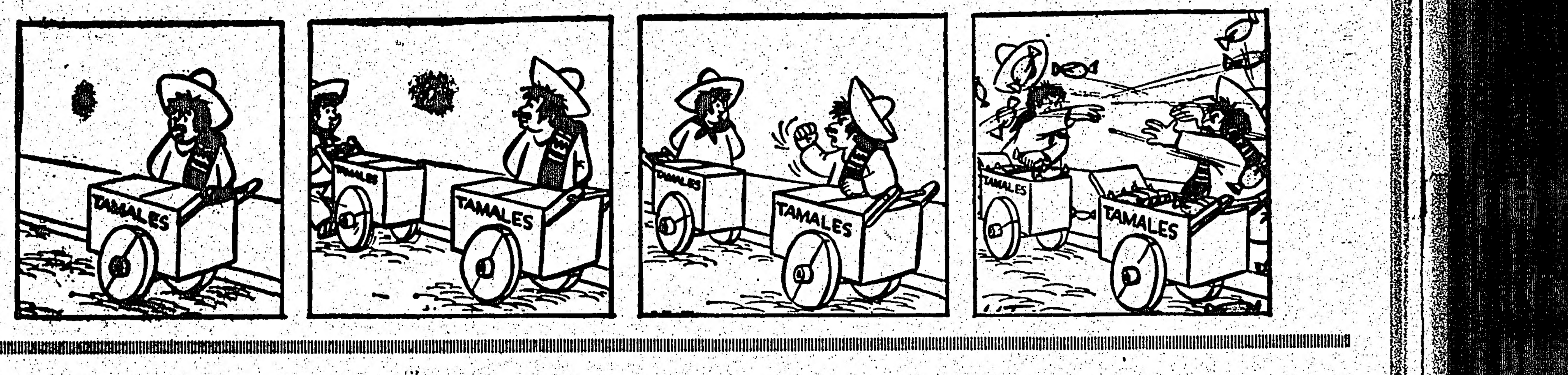

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitoksemme monille ystävillemme heidän osoittamastaan ystävyydestä, myötätunnosta ja lohdutuksesta sekä kauniista kukkalaitteista suuren surumme hetkellä, menettäessämme rakkaan vaimoni, äitimme ja isoäitimme — Hilma Seppälän. Erikoisesti kiitämme: Dr. A. Prince, Mrs. Gerda LeBlanc, Sudbury Memorial-sairaalan viiden lattian henkilökuntaa sekä pastori A. Heinilää ja Lougheed'in hautaustoimistoa ystävällisyydestä ja palvelusta.

J. A. SEPPÄLÄ JA PERHE
COPPER CLIFF ONTARIO

JUHLIMAAN! JUHLIMAAN!
CSJ:n Beaver Laken osaston ja Jehun yhteistä
KESÄJUHLAA
vietetään Jehun urheilukentällä
Sunnuntaina, kesäkuun 21 pnä
alkaen klo 11 aamupäivällä
Jännittäviä otteluja eri sarjoissa, naisten 4 x 100 m viesti, yleinen 1500 m juoksu, ampumista y.m. Hyvä ravintola kentällä.
PÄIVÄLLINEN HAALILLA KLO 12
JUHLAOHJELMA HAALILLA, alkaen klo 8 illalla.
Tervehdyssanat .... Evert Mäenpää
Juhlaruno .... Maikki Setälä
Hanurisoolo .... Donna Isaacson
Soololaulua .... Rauha Mäki
Juhlapuhe .... Henry Ellmen
Soololaulua .... Eero Kinos
Soittoa .... Sudburyn haitariorkesteri, joht. Leo Niemi
Haitarisoolo .... Brenda Tolmonen
— Väliaika —
Yksinäytöksinen näytelmä
"ONNELLINEN MAANVILJELIJÄ"
Kirj. A. Hautamäki
HENKILÖT: ESITTÄJÄT:
Henry, uutisfarmari, 45-v. .... Anselm Kääriäinen
Emmi, hänen vaimonsa .... Tyyne Tolmonen
Jaakko, 16-v. } heidän lapsiaan .... Richard Manninen
Elli, 12-v. } heidän lapsiaan .... Viola Sytelä
Liisa, 15-v. } heidän lapsiaan .... Arlene Rönkä
Mummo, Henryn äiti 70-v. .... Lisi Tillman
Tapahtumapaikka uusilla asutuksilla Canadassa. Aika nykyinen.
Ohjaus: Maria Johnson
OIKEUS OHJELMAN MUUTOKSEEN PIDÄTETÄÄN
TERVETULOA JUHLIMAAN!

PALJON ONNEA
Tilda Moisiolle
hänen täyttäessään 75 vuotta toivottavat allamainitut sukulaiset ja ystävät:

Dianne, Ronald, Lempi ja Olavi Jäntti
Emma ja Jussi Tuomi
Mary, Tony ja lapset
Ella ja Jalmar Luoma
Elsa ja Rolf Jäntti
Rose ja Wesley Helin
Elina ja Lauri Sinisalo
Aune ja Matti Helin
Signe ja Einar Elgbacka
Aune Heino
Hellen ja Leo Laine
Paula ja John Baeumeester
Eira ja Jack Robinson
Mirjam ja Antti Junkala
Annikki ja Väinö Oman
Miriam, Lyyli ja K. Kauppinen
Mae, Eugene ja lapset
Hilma Jussila
Lyyli Mäki
Ansu Ojala
Ainar Aho
Lauri Lahti
Kaisa ja Lauri Niemi
Wiljam Linna
Anja ja Eric Haines
Saima ja Armas Laine

KIITOS

Täten haluan lausua mitä kauneimmat kiitokseni siitä tosiyllätyksestä jonka järjestitte minulle täyttäessäni 75 vuotta. Sydämelliset kiitokseni kerääjille ja illan emännille, jotka vaivojaan säästämättä kaiken hommasivat. Tämän tilaisuuden tulen aina muistamaan iltahetkinäni.

Ystävyydellä,
TILDA MOISIO
McKerrow, Ontario, kesäkuun 6 p. 1964.